

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok III.	Przenumerata z dostawą . . . 2/75	Lwów, sobota 27 listopada 1937 r.	Codziennie korespondencja z prowincji	Nr. 326
----------	--------------------------------------	-----------------------------------	--	---------

„Rekonsolidacja” rozbitego ONR?

Warszawa, 26. 11. (Tel. wł. — 1. r.)
W szeregu b. ONR następuje w tej chwili interesujące przegrupowanie. Mianowicie grupa Falangi zwróciła się do grupy „ABC” z propozycją ponownego połączenia się i wszczęcia kroków o zalegalizowanie obozu narodowo-radykalnego. Na cele wskrzeszonej w ten sposób zalegalizowanej organizacji miałyby stanąć Bolesław Piasecki, obecny przewodzący Falangi. Natomiast na czele Rady Narodowej ONR, jako władzy zwierzchniej, stanąłby adw. Jodzevich, jeden z członków grupy „ABC”. Organ „ABC” stałby się organem zalegalizowanej grupy, a Bolesław Piasecki zobowiązał się, że prze prowadzi ewentualnie reorganizację O. N. R., przy czym oświadczył, że wystrzyma białych zupełnie akcie i tenorystycznymi i demonstracyjnymi Falangi.

Preraktacje między obu grupami toczyły się już od pewnego czasu, ale — jak się dowiadujemy — dobrze poinformowanego źródła — koncepcja Bolesława Piaseckiego upadła wskutek stanowczy odmowy ze strony grupy „ABC”. W związku z tym miała już nastąpić zmiana na stanowisku redaktora naczelnego „ABC”, a mianowicie redakcję ma objąć red. Gluziński w miejsce red. Wojciecha Zaleskiego. Red. Zaleski ustępuje zniechęcony niepowodze

niemi w szczególności niefortunnym projektem „konfederacji”, która skończyła się kompletnym fiaskiem.

Różnica zdań pomiędzy red. Zaleskim a resztą grupy „ABC” dotyczy nie tylko stosunku do oferty falan

gistów, ale wiąże się z całą taktyką grupy, która z inspiracji p. W. Zaleskiego szukała kontaktu na wszystkie strony, osłabiając niezmienne swój ciężar gatunkowy.

Konfiskata organu „Frontu Morges”

Warszawa, 26. 11. (Tel. wł. — 1. r.)
Dziś ukazał się w Warszawie pierwszy numer dziennika „Frontu Morges” pt. „Nowa prawda”, który został skonfiskowany.

Kto kierował polityką N. D. przed wojną?

Sensacyjna polemika Grabskiego St. z Głabińskim

W ostatnich dniach na łamach prasy lwowskiej rozwinęła się żywa dyskusja, wywołana uchwałą lwowskiego zgromadzenia Powiatów, w której połączono nieprzystawność nazywając Komana Dmowski „sprzedawczy kłosem”. W obronie Dmowskiego wystąpił prof. St. Grabski, który przy tej sposobności podkreślił i swoją dła

lalnosc w kierowniczych kołach Narodowej Demokracji, stwierdzając, że „jako długoletni od 1906 do 1920 r. członek Komitetu Centralnego Ligi Narodowej, jest odpowiedzialny za politykę „przedwojenną endeck” szczególnie w b. Galicji”.

Na te wywody prof. Grabskiego odpowiedział prof. Głabiński Stanisław oświadczeniem, z którego wynika, że Grabski popełnił w swoich wywodach nieścisłość. Na ten zarzut za

replikował Stanisław Grabski następującym listem otwartym, nadesłanym nam wczoraj z prośbą o ogłoszenie na łamach naszego pisma:

DO PROFESORA STANISŁAWA GŁABIŃSKIEGO LIST OTWARTY.

JWielmożny Panie Profesorze! W nr. 15 „Słowa Polityczne” umieścił Pan artykuł o „Stanowisku Narodowej Demokracji w Austrii przed wojną i w czasie wojny”. W artykule tym zaś napisał Pan „jako ówczesny przewodniczący Stronnictwa demokratycznego « narodowego w Zaborze austriackim uważam za swój obowiązek stwierdzić, że Stronnictwo to nie było zależne od uchwał Ligi Narodowej i że takte przed wojną i w czasie wojny prowadziło politykę samodzielną, po

nieważ nie potrzebowało się liczyć z żadnymi względami na Rosję”.

Panie Profesorze, Pan się myli. Pan był prezesem Stronnictwa demokratycznego « narodowego w Galicji tylko do połowy 1907 r. A po wyborach do parlamentu wiejskiego, które w roku owym miały miejsce, Stronnictwo zreorganizowało się, stawiając na swym czele prezydium złożone z 3 osób: prezesa i dwóch wiceprezów, oraz zarząd z dwunastu członków. I od połowy 1907 r. po 1915 r. prezesem Stronnictwa był nie Pan, lecz Jan Gwałbert Pawlikowski, a wiceprezesem kierującym organizacją Stronnictwa, oraz prowadzącym dział polityczny „Słowa Polskiego” byłem ja. A Pan, Panie Profesorze, wchodził w skład prezydium, jako przewodniczący grupy posłów demokratycznych « narodowych w sejmie i parlamencie, do chwili objęcia prezesury Kola Polskiego. Bo jako prezes Kola zupełnie słusznie nie chciał Pan należeć nie tylko do prezydium, ale i do Zarządu Stronnictwa.

Ale Prezes Pawlikowski tak samo, jak ja był członkiem Komitetu Centralnego Ligi Narodowej, a wśród członków Zarządu: Zygmunt Wasilewski, Ernest Adam, Jan Rozwadowski, Zbigniew Próchnicki, Stanisław Biega, Piotr Panek, Dr. Michejda, byli członkami Komitetu Krajowego Ligi. Właściwie zarówno na posiedzeniach Prezydium jak i Zarządu Stronnictwa Władze organizacyjne Ligi dysponowały zawsze absolutną większością.

Pan, Panie Profesorze o tem kto należał do Ligi i taki był związek tej dyrektywy z uchwałami Władz Stronnictwa nie wiedział. Bo dwukrotnie na moja propozycję przystąpienia do Ligi odpowiadał Pan odmownie, twierdząc, że jako Prezes wielkiego klubu poselskiego w parlamencie austriackim i ewentualnie minister austriacki nie mógłby Pan należeć do tajnej, nielegalnej organizacji.

Alas między sobą ustalili, że bę

Prolongata obniżki komornego do 31 grudnia 1938 r.

Warszawa, 25. 11. (Tel. wł. — 1. r.)
Dowiadujemy się, że przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 25. bm. projekt ustawy o obniżeniu komornego oraz o zmianie ustawy o ochronie lokatorów dotyczy w pierwszej części przedłużenia obniżki komornego, wprowadzonej dekretem Prezydenta R.P. z r. 1935.

Obniżka komornego z 1935 r. spowodowana była tym, że główny ciężar uzdrowienia finansów Państwa ponosił świat pracowniczy przez wprowadzony specjalny podatek od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszu publicznego. Chodziło więc o złagodzenie nie sytuacji gospodarczej tej grupy społecznej drogą obniżki komornego i częściowo przerzucenia ciężarów sankcji finansowej na właścicieli nieruchomości miejskiej. Ponieważ specjalny podatek od wynagrodzeń został przedłużony, wskazane było więc przedłużenie obniżki komornego.

Artykuł 1 nowego projektu ustawy, którym Sejm zajmie się wkrótce, przewiduje, że obniżkę komornego, przyznającą dekretem Prezydenta R.P. z r. 1935,

przedłuża się na czas od 1 grudnia 1937 do 31 grudnia 1938 r.

W drugiej części projektu zawiera nowelizację ustawy o ochronie lokatorów w kierunku stopniowej jej likwidacji, zmianę przepisów o moratorium mieszkaniowym i uzupełnienie jej przepisami proceduralnymi.

Już dekretem Prezydenta R.P. z r. 1935 zrobił pierwszy krok na drodze stopniowej likwidacji ochrony lokatorów i wejścia na drogę wolności umów w dziedzinie najmu lokali przez wyjęcie spod ochrony lokali wiekszych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz wszelkich lokali opróżnionych po dniu 31 grudnia 1937 r. Ostrożność we wejściu na drogę szerszej likwidacji spowodowana była panującą jeszcze wówczas kryzysem. Przyczyną wprowadzenia ochrony lokatorów był, jak wiadomo, brak równowagi między popytem a podażą mieszkań, spowodowany bardzo znacznym wzrostem zaludnienia miasta w czasie powojennym, zwiększeniem zapotrzebowania lokali wiekszych wskutek wzrostu stopy życiowej i wzrostu ha

du i przemysłu w pierwszych latach powojennych.

Obecnie objawy te bę

Z natury rzeczy likwidacja ochrony lokatorów winna nastąpić stopniowo. Projekt przewiduje na to okres czasu do 30 czerwca 1945 r., z którym to dniem ma nastąpić ostateczne wygaśnięcie ochrony lokatorów nawet dla mieszkań jednoizbowych, tj. kuchni wraz z alkową.

Wedle brzmienia art. 2 projektu ustawy dobrodziejstwo ochrony lokatorów wygasła dla mieszkań złożonych z 5 pokoi z dniem 30 czerwca 1938 r., 4 pokoi z dniem 30 czerwca 1939 r., 3 pokoi z dniem 30 czerwca 1940 r., 2 pokoi z dniem 30 czerwca 1941 r., 1 pokój z dniem 30 czerwca 1942 r. W innych pomieszczeniach mieszkalnych z dniem 30 czerwca 1943 r. Mieszkania powstałe z przebudowy mies

(Dalszy ciąg na stronie 2-jej).

(Dalszy ciąg na stronie 2-jej).

Kto kierował polityką M. D. przed wojną?

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej)

jąca politykę namiestnika Bobrzyńskiego uprzedziłem o tem Pana i zanim posel Jan Zamorski również ligowiec, zaczął uzasadniać odpowiedź rezolucję — opuścił Pan Zjazd — bo istotnie nie obecność na nim w tej chwili Prezesa Koła Polskiego była niewskazana.

Może też Pan, Panie Profesorze przy pomni sobie, że gdy grupa narodowodemokratyczna w Kole Polskim posta nowiła usunąć z prezesury p. Abrahamowicza, a z Ministerstwa Galię hr. Dąbrowskiego, by na pierwsze z tych stanowisk wybrać Pana, a drugie powierzyć Panu Dąbłę i w tym celu weszła w porozumienie z grupą demokratyczną (bezpiermiotnikową) to dla sfinalizowania tego frontu demokratycznego zwał był Pan do Wiednia prezesa Pawlikowskiego wraz ze mną.

I może też pamięta Pan jeszcze, że w drugim również momencie, bardzo dla Pana ważnych uchwał grupy poselskiej, mianowicie, gdy się decydowała sprawa pańskiego wstąpienia do rządu austriackiego, znów przyjechało do Wiednia prezydium Stronnictwa: prezes Pawlikowski i ja. Przypomnę też Panu jeszcze jeden szczegół. Wyjechał Pan pewnego dnia z Ministerstwa Kolei w Wiedniu powożem do Schönbrunn na audiencję do cesarza. I wziął Pan na towarzysza tego spaceru mnie, aleśmy nie o pogodzie rozmawiali, choć oczywiście podczas pańskiej audiencji czekałem na Pana w powozie.

Przytaczam te fakty nie dla przypomnienia Panu pańskiej przed wojną ze mną współpracy opartej wówczas nie tylko na wzajemnej lojalności całego kierowniczego w Stronnictwie demokratycznym a narodowym zespołu, ale i na szczerze osobistej przyjaźni. Bo wobec licznych złośliwości, jakimi pod moim adresem naszpikował Pan swój artykuł, odwoływanie się do tej dawnej przyjaźni byłoby bezcelowem.

Prolongata obniżki komornego

(Dalszy ciąg ze str. 1-ej)

skań, dokonanej po dacie wzięcia go spod działania tej ustawy, nie podlegają jej przepisom. Dla wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw przemysłowych

i handlowych, jeszcze dotąd pozostających pod działaniem ochrony lokatorów, wygasa ona w dniu 30 czerwca 1939 r.

W dalszym ciągu projekt zmienia

Utrudnione poszukiwania zaginionego samolotu P. L. L. „Lot”

Sofia, 26. 11. (PAT) W związku z zaginięciem polskiego samolotu komunikacyjnego, kursującego na linii Palestyna—Warszawa, korespondent PAI donosi:

Dotychczas brak jest jakichkolwiek wiadomości o zaginięciu samolotu. Od wczoraj lańcuchy górskie, położone na południu od Sofii, jak Perim, Rodop i

inne, przeszukiwane są przez liczne patroly wojskowe i policyjne oraz przez górskie ekspedycje sportowe. Poszukiwania te są jednak bardzo utrudnione przez fatalne warunki atmosferyczne. Góry są spowite gęstym dymem, a na całym terenie padają deszcze.

Chodzi mi o coś znacznie ważniejszego. Z przytoczonych na początku tego listu słów pańskich mogłoby się wydawać, że polityka demokracji narodowej szła w każdym z zabórów odmiennymi drogami i że w Galicji oglądała się ona tylko na Austrię, a nie liczyła się z rolą, jaką w zbliżającej się wojnie odegrają dwa inne państwa zabiorcze Rosja i Niemcy. W ten sposób mimowoli deprecjonuje Pan historyczne znaczenie przedwojennego ruchu demokratyczno-narodowego. Był on naprawdę ruchem trójbórowym, wszechpolskim. Z pańskiego ostatniego artykułu widzę, że wszechpolskość istniała wówczas dla Pana tylko w sferze uczuć. Ale dla większości Prezydium, Zarządu i Rady Naczelnej Stronnictwa była ona realnym faktem politycznym. Bo większość tych wszystkich kierowniczych organów Stronnictwa demokratyczno-narodowego w byłej Galicji składała się z litgowców.

Proszę przyjąć wyraz należnego szacunku. STANISŁAW GRABSKI

List prof. Stan. Grabskiego do prof. St. Głabińskiego prezesa Stron. Narodowe w Lwowie jest nie tylko interesującym dokumentem historycznym, ale posiada również wybitną aktualność polityczną dla dwu głównie przyczyn.

Naprzód dlatego, że rewolucyjnym zbieżnością Stron. Narodowe go wobec Państwa Polskiego odbiega rządo od lojalności, której skutkiem widzą przestrzeganie dawnej wobec Austrii, skoro, jak wynika z listu prof. Grabskiego, prof. Głabiński jako „ewentualny minister austriacki nie mógłby należeć do tajnej, nielegalnej organizacji”.

I powtórze aktualność rewelacji prof. Grabskiego polega na tym, że nasuwa się pytanie, czy i dzisiaj w Państwie Polskim trzyma się Prezes Stron. Narodowego tego samego negatywnego stanowiska wobec wszystkiego, co nie legalne? Albo, czy może tak samo, jak przed laty trzydziestu formalnie traktuje swoje stanowisko i nie wie, kto jego partią naprawdę kieruje?

przepisy moralizacyjne ustawy o ochronie lokatorów, ograniczające ich stosowania jedynie do pozabawianych pracy, nie mających innych źródeł dochodu. Jako przyczynę wyłączenia skorzystanie z moratorium z powodu braku pracy, projekt przyjmuje, że bezrobotny uznany za takiego formalnie, posiada jednak inne źródło dochodu, gdy mieszka razem ze swą zarabiającą rodziną, lub gdy odnajduje mieszkanie. Projekt wychodzi bowiem z założenia, że nałożenie na właściciela domu obowiązku, jakie wynikają dla nich z moratorium mieszkalnego, nie da się u sprawiedliwych względami socjalnymy tylko w tym zakresie, który ogranicza się do zaspokojenia oczywiście i niezbędnej potrzeby, jaką jest mieszkanie, które to potrzeby lokator wskutek straty pracy zaspokoić nie mógł. Poza tym co do mieszkani i z zepokojonych, zajmowanych przez lokatorów bezrobotnych, wprowadza projekt moratorium sędziowskie w miejsce ustawowe.

Wedle projektu wyrok eksmisyjny w tych przypadkach nie może być skierowany do wykonania. Jeżeli lokator uzyska zawieszenie eksmisji, jeżeli wykaże, że pozostaje bez pracy. Dalsza zmiana przepisów moralizacyjnych polega na tym, że projekt daje sądowi możliwość odroczenia eksmisji także ze względu na nieodpowiednią porę, np. w czasie ciężkiej zimy. W trzeciej części projektu wprowadza przepisy, umożliwiające w drodze moratorium sędziowskiego odroczenie eksmisji z pomieszczeń, co do których ustala ochrona lokatorów.

Celem tych przepisów jest, aby przed się ze stanu ochrony do stanu umiarkowanego ogólnymi przepisami odbyło się bez wielkich wstrząsów, jakieby mogły dotknąć pewne jednostki wskutek wypowiedzenia najmu. Projekt przewiduje wejście ustawy w życie z dniem jej ogłoszenia.

Zdzisław Tarnowski

urodzony dnia 5 VI 1862 r. w Warszawie

po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 24 XI 1937 r. w Dzikowie.

Eksportacja z kaplicy zamkowej do kościoła OO. Dominikanów, poczem nabożeństwo i złożenie do grobów rodzinnych odbędzie się w sobotę dnia 27 listopada br. o godz. 11-tej przedpołudniem.

Na ten smutny obrzęd zapraszają w głębokim żalu pogrążeni

Synowie, Córki i Rodzina

Lwów, dnia 25 listopada 1937 r.

Polska polityka handlowa

Handel zagraniczny stanowił bardzo ważną dziedzinę gospodarstwa narodowego. Dlatego też wszelkie przemiany, zachodzące w obrotach handlowych zagranicą, powinny interesować zarówno wytwórców, jak i eksporterów naszych.

Warunki handlu międzynarodowego w czasach dzisiejszych wybitnie różnią się od przedwojennych, a także i przedkryzysowych. Przed wojną stosunki handlowe nie napotykały na żadne trudności w wywozie i w przywozie zakupionego lub sprzedanego towaru. Było to wynikiem panującej wówczas w handlu światowym zasady wolności, w myśl której ruch kapitałów, towarów i ludzi nie miał ograniczenia.

Wojna światowa naruszyła te podstawy handlu międzynarodowego przez zerwanie naturalnych nici gospodarczych, wiążących poszczególne kraje. Po wojnie świat zaczął się dźwigać i odbudowa gospodarcza szybko postępowała naprzód. W handlu międzynarodowym zapanowała z powrotem zasada wolności, która ograniczyła się zasadniczo do swobodnego ruchu kapitałów i obrotu towarowego.

Długotrwały światowy kryzys gospodarczy spowodował znów skurczenie się produkcji, spadek spożycia, co w rezultacie wpłynęło na zmniejszenie przywozu i wywozu towarów. Kryzys ten skłonił wiele państw do ochrony własnej wytwórczości przed obcą konkurencją za pomocą taryf celnych i ograniczeń dewizowych. Równocześnie powstały nowe formy wymiany towarowej t.j. zw. układy kompensacyjne, clearingowe i kontyngentowe. Wraz z nowymi formami międzynarodowej wymiany zjawili się bardzo skomplikowane formy rozrachunków, wynikłych z wykonania umów handlowych.

Polska polityka handlowa jest w chwili obecnej silnie rzeczywiście wypadków światowych. Opiera się ona na sieci traktatów handlowych i umów, które zawierane są z krajami na pewien określony czas. Zbliżający się koniec roku pozwala nam na zestawienie przewidywanego bilansu naszej polityki traktatowej.

Należy zaznaczyć, iż w traktatach naszych dominuje formalnie kłauzula największego uprzywilejowania, faktycznie zaś nasz handel zależy od skomplikowanej reglamentacji towarowej i dewizowej.

W bilansie tym na pierwszym miejscu postawić należy zawarcie układów finansowo-gospodarczych z Francją, które było poważnym niewątpliwie wydarzeniem w całości kształcie naszej polityki handlowej i traktatowej. Układy te ujednoladziły dotychczasowe stosunki gospodarcze z Francją oraz rozstrzygnęły obojętne na wymianę towarową.

Trwające od kilku miesięcy rokowania handlowe z Niemcami zostały zakończone zawarciem układu

Prześladowania narodowościowe w państwie Sowietów

W tych dniach prasa sowiecka poświęca dłuższe artykuły i wzmianki tak zwanej deklaracji wolności ludów, ogłoszonej przez Lenina w listopadzie 1917 roku, to znaczy przez 20-tu laty.

W moskiewskiej „Prawdzie” ukazał się dłuższy artykuł Leionidowa stwierdzający pozytywne wyniki sowieckiej polityki narodowościowej, o partię — jak twierdzi, „Prawda” — o tę deklarację. W artykule tym jest jednak bardzo znamieny ustęp podkreślający, że poszczególne narodowości Z. S. S. R. usiłowały pójść za daleko w swych aspiracjach narodowych i zupełnie oddzielić się od związku so-

wieckiego a głównie wyeliminować wpływy kultury rosyjskiej. Znalazło to swój wyraz — pisał „Prawda” — w tym, że republiki narodowościowe zupełnie wyrugowały język rosyjski ze szkolnictwa oraz z życia publicznego, co w rezultacie doprowadziło do fanatyzmu narodowościowych. — Wprawdzie fermenty te zostały stłumione i językowy rosyjskiemu zapewniono w republikach narodowościowych jego prawa, jednakże niebezpieczeństwo powtórzenia tych fermentów wymaga, zdaniem „Prawdy”, od wszystkich komunistów zdwojonej czujności.

W ten sposób naczelną organ partii komunistycznej stwierdził istnienie fermentów narodowościowych w Z. S. S. R. oraz podkreślił, że język rosyjski powinien zajmować dominujące stanowisko na całym obszarze Sowietów. Jak wiadomo w ostatnim czasie władze sowieckie przeprowadziły we wszystkich republikach narodowościowych daleko idącą rusyfikację, pozostawiając im bardzo ograniczone możliwości rozwoju kulturalnego i to tylko na platformie ideologii komunistycznej.

Deklaracja Lenina z listopada 1917 roku przyrzekała wszystkim narodowościom dawnej Rosji całkowitą samodzielność na podstawie zasady samostanowienia. Deklaracja ta była demagogicznym chwytom propagandowym komunistów usiłujących wykorzystać się rozpędzonymi ruchów wyzwoleńczych narodów użarzmionych dla celów rewolucji komunistycznej. Kiedy urodziły sowieckie zapawał na całym obszarze Rosji, kiedy armia czerwona okupowała Ukrainę i kraje kaukaskie oraz Białoruś, wtedy zarządy sowieckie zaczęły ogniem i mieczem zwalczać żywioły narodowe w tych krajach, podporządkowując je czerwonej Moskwie. Wprawdzie (ten podobny) odbył się w formie utworzenia federacyjnego związku sowieckiego, wytworzonego iluzję uwzględnienia postulatów narodowościowych, a więc do związku sowieckiego należały Ukraina sowiecka, Białoruś, Gruzja itd. Jest to jednak tylko złudzenie, ponieważ komunizm nie uznaje wspólnoty narodowej w pojęciu ogólnie przyjętym. — Znajdę natomiast, iż w imieniu każdego narodu przemawia partia komunistyczna danego kraju.

Wskutek tego narody nie rosyjskie, zamieszkujące Z. S. S. R., są niewolnikami doktryny komunistycznej i konsekwentnie przeprowadzanej centralizacji.

Na tym leżącej istniejącej niezgody pomiędzy Moskwą a republikami narodowościowymi. Iragiczne lo tych zarządów stanowią samobójstwa, rozstrzelania i aresztowania przywódców lokalnych organizacji komunistycznych. Tak wyglądało wiosną tego roku popełnił samobójstwo prezydent republiki białoruskiej Czerwikow, a premier Białorusi sowieckiej Goliotid został aresztowany. Mianowany po Czerwikowie prezydentem Stakun również został aresztowany niedawno, a na jego miejsce został wyznaczony Natanielow. Analogiczne wydarzenia miały miejsce na Ukrainie, gdzie długoletni prezes Sowietskomy (Krym) Kozłowski (Ludochy) Ukrainy Lubczewski popełnił samobójstwo w sierpniu r.b., a już w początku listopada władze sowieckie aresztowały jego następcę Bondarenko. Tak samo przedstawia się sprawa w republikach kaukaskich i w Turcji.

Walki wewnętrzne na tle przeciwności narodowościowych przybierają co raz ostrzejsze formy. Ma to tym większe znaczenie, że na 140 milionów ludności w Z. S. S. R., według spisu z roku 1926, zdolni Rosjanie stanowią trochę więcej niż połowę, co znaczy około 70 milionów, resztą ludność w Z. S. S. R. nie jest rosyjska i składa się z Ukraińców, Białorusinów, Gruzinów i narodów turko-tatarskich oraz mongolskich. Sowieckie wzięcie staje się co raz bardziej ciśnieciem dla tych narodów zmierzających do wyzwolenia. Dlatego też przypominamy deklarację Lenina o narodach Z. S. S. R., użyczone przez prasę sowiecką w okresie największego nawiętnia walk narodowościowych i okrutnego prześladowania tych narodowości na posmak cynizmu możliwego tylko w Sowietach.

K. N.

(4)

PO NISKICH CENACH
polecamy ORYG. ANGIELSKIE KUPONY na PALTA,
RAGLANY, UBRANIA oraz BIELSKIE w OLBRYZYM WYBORZE

Dom Mody

2832. **Luów, Hotel Europejski**

W przypisku

Konserwatyści przeciw Konstytucji Kwietniowej?

Na każdym kroku spotykamy w naszym życiu politycznym dowody, że partynaria paracelacja społeczeństwa nie ma najmniejszego sensu wobec dzisiejszych zagadnień i przyszłych zadań naszej polityki. Niedawno mieliśmy niebawem dziwotwórcę absencję wódz z pochodzą w dniu Świąt Państwowych grupy, głoszącej hasła nacjonalistyczne, więc zdawałoby się, że zadostojność o pierwszeństwie szeregi w takiej manifestacji. Wytknięcie (kwi tyli kwi) to, że by to na nacjonalizm niewieleczalnego partynarizmu, które doprowadziło nawet do gorszących zajął, ebrzyliwych dla armii.

Obecnie znów znalazłoby trzeba publicystyczny występ prasy konserwatywnej, a więc według przedwojennych szablonów „prawicowej”, w obronie „demokracji parlamentarnej”. Konserwatyści, prawica, którzy „try tronach stali i stać chcieli”, których organ wieleski dotąd podaje się za powornosty, opowiadają się za powrotem do demokracji parlamentarnej! Opowiadają się razem z „frontem „Morges” i demokracją spod znaku b. „Dziennika Porannego”, opowiadają się przez usta p. Ks. Pruszyńskiego, współpracownika „Wiadomości Literackich” i apostoła czerwonej „Hiznizacji”. „W polityce, — czytamy na łamach „Słowa” — w kwestjach ustrojowych, nie ma

wyś idealnych, nie ma też tużinów możliwych. Polska, drepająca na rozdrożu, może więc tylko przed bardzo niebezpiecznymi możliwościami. Ma do wyboru konsekwentnie, czy może, nie dotychczas, system Pilsudskiego „bez Pilsudskiego”. Możemy też iść szczyt na wywyższyć nie dotąd totalizm, i będzie to totalizm ludzi starych i nowych, starych ideologicznie. Wreszcie Polska ma jeszcze trzecią drogę do wyboru. Drogę uczciwą, nieludową, niepozbawioną ryzyka. Powrotem do umiarkowanej demokracji parlamentarnej.

Wieleski organ konserwatystów widzi jakieś trzy konstytucje, opatrzone mniej lub więcej treści zawierającymi etykietykami, ale zapomina, że mamy przede wszystkim konkretny i obowiązujący ustroj, wyrażony w Konstytucji Kwietniowej i mamy konkretny program polityczny, sformułowany w deklaracji Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Czyżby pismo wieleskie wywrzelo się swego legalizmu w stosunku do ustroju kwietniowego, tak często deklarowanego? Bo przecież nie zechciałby chyba konserwatyści dowodzić, że Konstytucja Kwietniowa da się wypełnić treścią demokracji parlamentarnej bez pogwałcenia zarówno jej ducha jak i brzmienia.

Stanowisko konserwatystów jest nowym dowodem wsteczniczą wszystkich starych partii, lewicy czy prawicy, w stosunku do zagadnień naszej suwerenności i przyszłości państwowej. (z.s.)

Czytajcie prenumerujcie „DZIENNIK POLSKI”

towarowej i rozrachunkowego na okres 2-ech lat. Zawarte umowy z Niemcami mają przede wszystkim charakter instrumentu interwencyjnego na rzecz rolnictwa polskiego.

Kompleks układów polsko-włoskich zawartych w roku bieżącym, miał za zadanie z jednej strony przywrócić obrotom między dwoma krajami ich rozmiary z okresu poprzedzającego sankcje, następnie zaś przygotować obroty te do zmienionych warunków dewizowych.

Stosunki handlowe z naszym czwartym

kontrahentem — Szwajcarią — zostały unormowane układem handlowo-płatniczym. Układ ten utrzymuje zasady prywatnych wiązanych transakcji kompensacyjnych, wprowadzając jednakże wybitne uporządkowanie wymiany towarowej z Włochami.

W następnej kolejności wymienić należy zawarcie układów kontyngentowych z Rumunią, Austrią, Węgrami i Estonią, oraz odnowienie normalnych układów z Grecją i Turcją.

Federacja Polskich Zw. Obrońców Ojczyzny stwierdza konieczność współpracy z O. Z. N.

Warszawa, 25. 11. (Tel. wł.). W sali sejmowej obywatelskiej odbyło się dziś pod przewodnictwem gen. dr. Romana Góreckiego nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Głównego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

Uchwalono następującą rezolucję: „Zebrani na dzisiejszym zjeździe przedstawiciele sferowanych związków b. obrońców Ojczyzny, stwierdzają konieczność ścisłej i aktywnej współpracy z Obozem Zjednoczenia Narodowego na podstawie deklaracji ludowej.

Federacja P. Z. O. O., która już w r. 1927 jednociła w swych szeregach

wszystkich b. żołnierzy, walczących o wolność i niepodległość Ojczyzny — wyraża głęboką przekonaną, że jedynie na drodze konsolidacji wszystkich żywych i twórczych sił społecznych można budować i utrwalać wielkość i potęgę Rzeczypospolitej w myśl rzuczonego hasła przez Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Rydka, że „miłość Ojczyzny — to polski dyktator”.

Przepojona tym hasłem Federacja P. Z. O. O. wyzwa swych członków, by na wszystkich szczeblach organizacyjnych popierali czynnie akcję Obozu Zjednoczenia Narodowego”.

Postulaty Maszynistów P. K. P.

W dniu dzisiejszym podajemy dla szczerze rezolucji Zjazdu Okręgowego Związku Maszynistów P.K.P. a mianowicie niezamieszczoną część:

II. W SPRAWIE PRZEPISÓW EMERYTALNYCH.

1) Winna być przywrócona pełna zależność okresów służby w byłych państwach zaborczych do wysługi emerytalnej.

2) Warunki zaliczania do wysługi emerytalnej okresów służby w b. państwach zaborczych winny być u normowane sprawiedliwie, z uwzględ-

nieniem terminów przejmowania sieci kolejowej w poszczególnych okręgach.

3) Podstawą wymiaru zaopatrzeń emerytalnych stanowić winno pełne i nieuszczerplone uposażenie w służbie czynnej wraz z wszystkimi stałymi dodatkami. Podstawę wymiaru zaopatrzeń emerytalnych pracowników, którzy przed 1. II. 1934 r. pobierali uposażenia wyższe od służącego im obecnie i mającego im służyć w przyszłości, stanowić winno to właśnie wyższe uposażenie bez potrącania z ich wysługi emerytalnej okresów służby odbytej po tym dniu.

4) Pracownikom parowozowym winno być przywrócone prawo do zaliczenia każdego roku służby parowozowej za 18 miesięcy.

5) Zaopatrzenie emerytalne wdowie i sierocie nie powinno być w żadnym wypadku niższe od sumy minimalnej, którą ustalić należy dla zaopatrzeń emerytalnych na zł. 100, dla zaopatrzeń wdowich na zł. 50, a dla zaopatrzeń sierotych na zł. 25.

6) Zasady wymiaru odszkodowań za nieszczerpliwą służbę winny być zmienione i ustalone w ten sposób, aby wymiar zapewniał zupełne i sprawiedliwe wynagrodzenie szkody doznanej przez pracownika lub jego rodzinę z powodu wypadku.

7) Odszkodowanie sierót za śmierć ojców wskutek nieszczerpliwego wypadku służyć winno sierotom odbywającą studia do 24 roku życia a sierotom zupełnie niezdolnym do zarobkowania i nieposiadającym składnin wystarczających środków utrzymania — na stałe.

8) Zapewnienie winno jawne, sprawiedliwe i zaskarżalne orzecznictwo lekarzy w sprawach stwierdzenia przyczyn i stopnia utraty zdolności do zarobkowania przez oddanie tego orzecznictwa pod kompetencję bezstronnych i całkowicie niezależnych sądów od P.K.P. jak i od Ministerstwa Komunikacji komisji fachowych.

Z DALEKIEGO WSCHODU

Antybrityjskie nastroje Japonii — Tylko walka z komuną „Chiny dla Chińczyków”

Tokio, 25. 11. (PAT) Agencja Domek donosi: W oficjalnych kołach japońskich uważają, iż obecnie po zajęciu przez wojska japońskie całej strefy Szanghaju, władze japońskie powinny objąć kontrolę nad całą administracją koncesji międzynarodowej i w koncesji francuskiej oraz nad wszystkimi organizacjami, które dotychczas były wykonywane przez Chińczyków w celach wojskowych.

Wszystkim żądania te dotyczą organizacji komunikacyjnych, po drugie antybrityjskich organizacji wojskowych z Kuomintangiem i organizacjami frontu ludowego, 3) działalności przedstawicieli nankińskich władz cywilnych i wojskowych, 4) wszelkiej administracji związanej z Nankinem, 5) chińskich dzienników i agencji, 6) administracji poczty, telefonów, 7) ogólnej administracji i administracji celnej.

Tokio, 25. 11. (PAT). Członek sztabu doradców rządowego japońskiego gen. Ugaki oświadczył wobec przedstawicieli prasy zagranicznej, że stanow-

sko Japonii w japońsko-chińskich konfliktach pozostanie niezmiennym. Rząd japoński, zgodnie z zasadą „Chiny należą do Chińczyków” pozostawia narodowi chińskiemu decyzję co do przyszłej formy rządów, wojenne działania japońskie nie są skierowane przeciwko całemu narodowi chińskiemu, lecz tylko przeciwko antybrityjskim żywiołom komunistycznym. Nastawienie antybrityjskie istnieje jedynie w pewnych kołach japońskich, nigdy zaś w całym narodzie. Agencja Domek donosi: Komunikacja nastroje antybrityjskie w Japonii, „Kokumin Szimbun” twierdzi, iż rezolucję, przyjętą na wielkim antybrityjskim meetingu, który odbył się w dniu wczorajszym, wyrażają uroczyste „całego” narodu japońskiego. Dziennik wywodzi swe konkluzje ostrzeżeniem pod adresem Wielkiej Brytanii, którą nazywa ukrytym wrogiem.

Japonia — powiedział dziennik — utrwalimy pokój na Dalekim Wschodzie zapewni korzyści nie tylko sobie samej, lecz również i Wielkiej Brytanii, oraz innym krajom Europy i Ameryki. Dziennik nawołuje W. Brytanię do

poddania rewizji stanowiska, jakie zajęła w konflikcie chińsko-japońskim.

Szanghaj, 25. 11. (PAT) Na terenie koncesji francuskiej tłum uchodźców chińskich usiłował dziś obradować magazyń ryżu. Policja zmuszona była rozprężyć tłum pałkami gumowymi. W koncesji wzrasta brawota żywności.

Szanghaj, 25. 11. (PAT) Rada miejska koncesji międzynarodowej zwróciła się do kierowników chińskiej agencji Central News oraz redaktorów naczelników Ściur dzienników japońskich z zaleceniem, by zawiesili swe wydawnictwa.

Hongkong, 25. 11. (PAT) Samoloty japońskie rozstrzelały wczoraj na Kantonem ułotki, wywołując ludność cywilną do opuszczenia miasta, które poddane będzie bombardowaniu.

Nankin, 25. 11. (PAT) W dniu wczorajszym samoloty japońskie bombardowały Nankin i uszkodziły gmach muzeum sztuki oraz gmach zgromadzenia narodowego.

Przez oceany, przez nieznane lądy, przez dziekie stępy, przez-bunt, przez krwawe boje do potęgi i chwały — Oto treść największego filmu w historii świata.

SCYPION AFRYKAŃSKI

Dzielo o wielkich tajemniczościach wódzów i niewolników! Rewelacyjny film, zadziwiający swym ogromem, przewyższający wszystko widziane. SCYPION AFRYKAŃSKI otrzymał najwyższe odznaczenie na Biennale w Wenecji.

Co złożyło się na wielkość dzieła jedynego w swoim rodzaju p. t.

SCYPION AFRYKAŃSKI

Reżyseria Carmine Gallone. Gra 125 najwybitniejszych artystów europejskich. Koszt produkcji 2,500,000 dolarów. Występ 12,000 statystów, 6,000 marynarzy, 4,000 kawalerzystów. Praca: 15 operatorów filmowych, 18 inżynierów, 2,000 muzyków, 25 architektów-dekoratorów, 48 pomocników technicznych, 30 elektryków, 100 mistrzów charakterystyki i 1,625 ról.

SCYPION AFRYKAŃSKI to dzieło o wielkich tajemniczościach wódzów i niewolników. Wyświetli w następnym programie kino „EUROPA”.

Jakie komorne płacić będziemy 1 grudnia

(Zp) Płaca przewidziana, iż z dniem 30. bm. ekspiruje termin stosowania ulg w obliczaniu komornego od mieszkań do 5 izb włącznie.

Obecnie opracowywana ustawa, likwidująca częściowo i stopniowo chłonek lokatorów, nie będzie mogła ukazać się do dnia 30. bm.; jest jednak nadzieja, że uda się ustawić tę ogłos-

i przeprowadzić na terenie parlamentu w terminie do 8 grudnia. Gdyby tak było, biorąc pod uwagę zwyczaj płacenia komornego do 8-go, zwyczaj, który właśnie stał się na swym prawym, nie byłoby luki w stosowaniu ulg. Za-chodzi jednakże z drugiej strony obawa, że nie uda się ogłosić ustawy w terminie. W tym wypadku płatnicy komornego, wskutek wyrażonej opieszałości Ministerstwa Sprawiedliwości, będą stratali. Właściciele domów będą mogli żądać wyższego komornego. Do dany, iż według krążących pogłosek, pierwotny projekt ustawy, omawianej na Komitecie Ekonomicznym, ma ulec dalszemu zmianie w kierunku liberalnym z punktu widzenia ogółu lokatorów.

„Drogi wodne w Polsce”

Odczyt Prof. Dra Matakiewicza

(Zp) W dniu wczorajszym w wielkiej sali Towarzystwa Politechnicznego przy licznie zebranej publiczności wygłosił prof. dr. Matakiewicz odczyt p. t. „Drogi wodne w Polsce”.

Odczyt powyższy zaszczepił swą obecnością p. wojewoda dr. Bilyk, prezydent miasta dr. Otrowski, oraz wicewojewoda Chmielewski.

Po zgaśnięciu przez prezesa inż. dr. Nadolskiego, zabrał głos prof. Matakiewicz, przedstawiając w godzinny swym przemówieniu ogólny plan budowy naszych dróg wodnych, jak kanału Baltyk—Morze Czarne, oraz znaczenie dla uprzemysłowienia kraju. — W referacie swym oparł się na systemie budowy dróg wodnych w Niemczech. — W końcowym swym przemówieniu podkreślił konieczność budowy nowych dróg wodnych, choćby z tego względu, jak niewystarczalność przewożenia naszych kolei już w większym jak średnim ruchu.

Nagrodzona uczciwość

Warszawa, 25. 11. (PAT) W dniu wczorajszym nastąpiła uroczysta dekoracja Krzyżem Zasługi Józefa Podskrobka, szofera, który znalazłszy w swojej taksiwie czek z zawartością 20,000 złotych, pozostawił na drodze pasażerów, oddając ją do Komisariatu P.P.

Należy zaznaczyć, że kancelaria cywilna Pana Prezydenta R.P. synowi p. Podskrobka — 14letniemu Kamierzowi, przynależało stypendium roczne w wysokości 400 zł.

Niezmiennie interesujący i naukowo opracowany odczyt spotkał się z oklaskami zgromadzonych słuchaczy. Po referacie powstała ożywiona dyskusja, w której wzięli udział prof. Nadolski, inż. Cichanowicz, dyr. dr. Czołowski i inni.

Po skończeniu czysto fachowej dyskusji godzinne przemówienie wygłosił p. wojewoda dr. Bilyk, podkreślając doniosłość wielkiego planu nie tylko z punktu widzenia gospodarczego, ale także umocnienia polskości wzdłuż tych terenów, przez które podjęte zostaną wymienione prace. Długo podkreślił p. Wojewoda, że wszelkimi siłami poprze te inicjatywy we wszystkich swoich rozporządzeniach, oraz rzucił myśl stworzenia nowego ciała, któreby się zajęło przygotowywaniem planu, w skład którego weszłyby przedstawiciele Tow. Politechnicznego i Tow. Ekonomicznego.

Na zakończenie prof. Dr. Matakiewicz podziękował p. Wojewodzie, jak również p. Prezydentowi miasta za łaskawe przybycie i poparcie tej inicjatywy.

Ostateczna decyzja w sprawie pracowników „Dz. Porannego”

Warszawa, 25. 11. (Tel. wł. — 1. r.) W dniu dzisiejszym rozpoczęła się w Ministerstwie Opieki Społecznej pod przewodnictwem naczelnika Premiera konferencja z przedstawicielami prac-

owników „Dziennika Porannego”, na której mają być powzięte ostateczne decyzje w sprawie arbitrażu pomiędzy pracownikami „Dziennika Porannego” a kuratorem Z. N. N.

Memoriał komisji finansowo-rolnej w sprawie długów rolniczych

Warszawa, 25. 11. (Tel. wł. — 1 r.) Onegdaj odbyło się posiedzenie komisji finansowo-rolnej, zwołane z inicjatywy Związku Rolniczego i Organizacji Rolniczych celem uchwalenia memoriału do Ministerstwa Skarbu w sprawie upiększania długów rolnych. Prace

nad tym referatem prowadzone były przez Związek przy współdziałaniu posłów i senatorów i zaproszonych rzeczowników. W dniu 23. bm. przygotowany przez komisję memoriał złożony został na specjalnej audjencji Ministra w Skarbu.

Członkowie Rady przy kuratorze Z. N. P. wzięli udział w obradach Państw. Rady Oświecenia

Warszawa, 25. 11. (PAT) W dniu 24 listopada r. b. o godz. 9tej rano rozpoczęły się w gmachu Ministerstwa W. R. 10. P. obrady Państwowej Rady Oświecenia Publicznego pod przewodnictwem p. ministra prof. dr. Wojciecha Świętosławskiego przy licznych udziałach

członków rady. Wobec tego, że delegowani w swoim czasie przez byłą zarząd Związku Nauczycielstwa Polskiego do udziału w posiedzeniach Państwowej Rady Oświecenia Publicznego nie zostali powołani do uczestniczenia w obradach tej Rady, p. Minister zaprosił na zebranie w charakterze gości członków Rady przy kuratorze ZNP.

Na posiedzeniu p. Min. W. R. i O. P. wygłosił przemówienie. We względach technicznych w dzisiejszym numerze podać go nie możemy. Ukazać się ono w jutrzejszym nakładzie naszego pisma. (Red.)

Przysposobienie Wojskowe na wszystkich Wyższych Uczelniach Polski

Po ukończeniu liceum — służba wojskowa — P. W. dla studentek

Warszawa, 25. 11. (Tel. wł.) Zagadnienie P. W. na Wyższych Uczelniach studiowane od dłuższego czasu przez władze wojskowe zaczyna przysparzać realne kształty. Zagadnienie to niezwykle ważne z punktu widzenia gotowości obronnej ma swój specjalny ciężar na odcinku młodzieży akademickiej. Głównym zadaniem P. W. dla tej młodzieży jest podniesienie poziomu wykształcenia fachowego i nastawienia psychicznego przyszłych młodszych dowódców, którzy w nowoczesnej wojnie odegrają zasadniczą rolę. Ten rodzaj P. W. zo-

stał już wprowadzony na wszystkich prawie Wyższych Uczelniach w Europie.

W związku z tym w najbliższym czasie zostanie ogłoszona obowiązująca rejestracja, przy której każdy student będzie zobowiązany do przedstawienia faktycznego znanego tam elementu. Zebrany materiał posłuży do ustalenia ostatecznych form organizacyjnych, które są niezwykle trudne zważywszy, że ma się do czynienia z masą kilkunastotysięczną w każdym mieście uniwersyteckim. Na podstawie tych danych zostaną wprowadzone formy przejściowe aż do czasu wejścia w życie nowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, która to ustawa wejdzie pod obrady

najbliższej sesji sejmowej, a która m. in. przewiduje obowiązek odbycia służby wojskowej natychmiast po ukończeniu szkół licealnych. Dzięki temu po paru latach uzyska się bardziej jednolity element pod względem wojskowym na Wyższych Uczelniach i bardziej proste formy organizacyjne P. W. w ustaleniu których będą ważne pod uwagę opinie i materiały młodzieży, wykazujące z tych zagadnień duże zrozumienie i ochotę. W końcu zaznacza się, że równolegle z P. W. dla młodzieży męskiej realizowane będzie P. W. żeńskie na Wyższych Uczelniach, którego jednak zasady i formy będą nieco odmienne. Wprowadzenie P. W. żeńskiego przewiduje się już w roku przyszłym.

Zawieszenie Dyrektora Łuckiej Izby Rzemieślniczej

Z Łucka donosi Ag. „Echo”. Decyzją władz zawieszono w czynnościach urzędowych dyrektora Izby Rzemieślniczej Władysława Łopkiewskiego. Jak się do widelny powodem zawieszenia jest nieobecność kompetencji na stanowisku dyrektora Izby. W zastępstwie pełni funkcje dyrektora p. J. Ulejski, referent Izby. Do Łucka przybył obecnie inspektor z Min. P. i H. dr. Prus-Kostecki, który przeprowadza lustrację Wysockiej Izby Rzemieślniczej

Zmiany w służbie pocztowej

Urzędy pocztowo-komunikacyjne Bucaży i Kopyczyńce podjęły nieprzerwanie dziennej i nocnej służby telefonicznej i telegraficznej („N”) zamiast dotychczasowej służby pocztowej („N/2”). W Urzędzie pocztowo-telekomunikacyjnym Baranów sandomierski pow. namierz zaprowadzono północną służbę telefoniczną i telegraficzną („N/2”) zamiast dotychczasowej służby całonocnej nieograniczonej („C”).

Własna szkoła drukarska w Norwegii

Norweskie instytucje drukarskie powołały ostatnio specjalną radę fachową, która zajęła się na zorganizowaniem specjalnej szkoły drukarskiej dla szkolenia pracowników drukarskich w Norwegii. Dotychczas drukarze norwescy odbywali dwuletnie przeszkolenie na kursach drukarskich w Monachium, Lipsku lub w Londynie. Zanim jednak otwarta zostanie szkoła w Norwegii, uczniowie przeszkaleni są będą tymczasowo w Sztokholmie w Szwecji. Szkoła Norwegii przyjmie nazwę „Północna Szkoła Drukarska”. (Ag. „Echo”).

Z DZIAŁALNOŚCI T. S. L.

I. Kolo T. S. L. w Krakowie, zajęło się okazji rocznicy odrodzenia Niepodległości Państwa Polskiego w 26 miejscowościach powiatu krakowskiego nowe czynienie, zaopatrzenie je w książki i stwarzające to samo podstawy do dalszej pracy oświatowej na wsi. Ten czyn wieniał także jak najliczniej, tych naśladowców nie tylko wśród działaczy i placówek Towarzystwa Szkół Ludowych, ale również wśród wszystkich innych organizacji społecznych.

Złóż arosz na F. O. N.

Projekty ustaw na sesję parlamentarną

Warszawa, 25. 11. (Tel. wł.) Dnia 24 bm. odbyło się pod przewodnictwem p. premiera gen. Ślawa-Skłodowskiego posiedzenie Rady Ministrów. Na posiedzeniu tym przyjęto szereg projektów ustawodawczych, które Rząd wnieśli do Sejmu na nadchodzącą sesję parlamentarną.

Rada Ministrów przyjęła m. in. projekt ustawy w sprawie obniżenia kary mornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów. Projekt ten przedłożony do dnia 31 grudnia 1938 r. obniżkę karnego wprowadzającą dekretem Prezydenta R. P. z listopada 1937 r., oraz przewiduje stopniową likwidację ochronę lokatorów do lipca 1943 r.

Następnie Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o ulgach przy regulacji hipotecznej i projekt ustawy o opłatach stemplowych i sądowych, związanych z przeniesieniem własności nieruchomości, oraz projekty ustawy o zmianie prawa górniczego, oraz o ułatwieniach w poszukiwaniu minerałów bitumicznych.

Rozporządzenie Rady Ministrów zniesie tytuły pomocniczych kancelaryjnych, administracyjnych, oraz rachunkowych i wprowadzi w zamiar inne tytuły służbowe, uwzględniające w ten sposób wielokrotne statutu organizacyj urezniczych w tej sprawie.

Zatonięcie łodzi podwodnej

Tallin, 25. 11. (PAT). Prasa estońska potwierdza wiadomości pochodzące od fińskich rybaków o zatonięciu w Zatoce Fińskiej w czasie ostatnich manewrów morskich sowieckiej łodzi podwodnej. Od tygodnia już w odle-

głości 40 km od Narwy-Jossuu stoi na wodach zatoki statek sowieckiej „Komuna”, który przeprowadza prace ratownicze, zmierzające do wydobycia na powierzchnię zatopionej łodzi.

Dotąd nie znaleziono samolotu P. L. L. „Lot”

Sofia, 25. 11. (PAT) Komunikacyjny samolot P. L. L. „Lot”, pilotowany przez pilota Dmowskiego, radiotelegrafista Winnika i mechanika Walentukiewicza i mająca na pokładzie pasażerów obywateli polskich Freymana i dr. Drakowskiego, oficera statku „Polonia” oraz byłąwa autologicznego Neurog, zaginił bez wieści.

Samolot wystartował dnia 23 bm. o godz. 11.15 z Salonik w kierunku Sofii. O godz. 11.46 samolot otrzymał z radiostacji lotniczej Bozuriste kierunek. Znajdował się on wówczas 25 km na zachód od nadgranicznego miasta bulgarskiego Petricz. W 4 minuty później tj. o godz. 11.50 radiostacja Bozuriste usłyszała niewyraźne sygnały samolotu. Kierownictwo lotniska w Bozuriste przypuszczając, że polacal on wprost do Budapesztu.

Kierownictwo placówki „Lotu” w

Sofii zwróciło się do dyrekcji policji z prośbą o zarządzenie obserwacji na trasie samolotu. Podobna prośba została skierowana do sztabu głównego w Sofii. Następnie poselstwo polskie w Sofii prosiło poselstwo polskie w Białogrodzie o poczynienie podobnych obserwacji.

Mieszkańcy wsi Mikrowo szlęśli samolot o godz. 14.40. Samolot ten miał udać się w kierunku granicy jugosłowiańskiej. Wczoraj o godz. 14 po wyjaśnieniu się pogody władze lotnicze bulgarskie wysłały dwa samoloty na poszukiwanie. Dwa samoloty zostały również wylądować z Salonik. O godz. 15.05 poleciał z Białogrodu na lotnisko w Bozuriste Fokker „Lotu”, pilotowany przez Karpiskiego, w celu prowadzenia poszukiwań.

Nadszedł też meldunek stwierdzając

RADIO - TO RZECZ ZAUFANIA!

Na długie i słotne wieczory jesienno-zimowe zakupisz aparat radiowy najwyższej klasy modelu 1837/38

„TELEFUNKEN“
w znanie i solidnej firmie
BARWIK & BORZEMSKI
Lwów, Kopernika 18 — tel. 218-60
gdzie warunki są najkorzystniejsze i obsługa techniczno-fachowa. 2081

Dekadowy bilans Banku Polskiego

Warszawa, 25. 11. (PAT) W ciągu drugiej dekady listopada zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 0.4 miljn. zł. do 433.6 miljn. zł., natomiast stan pieniężny zagranicznych i dewiz spadł o 0.8 miljn. zł. do 35.6 miljn. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 0.4 miljn. zł. do 617.3 miljn. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 18.9 miljn. zł. do 46.8 miljn. zł. Obieg biletów bankowych spadł z 37.5 miljn. zł. do 99.1 miljn. zł. Pokrycie złotem wynosi 35.42 procent. Stopa dyskontowa 5 procent, stopa od pożyczek zastawowych 6 procent.

CENNE ODKRYCIE

Kielce, 25. 11. (PAT) W pasie gór dymniskich przy prowadzeniu poszukiwań geologicznych natrafiono na pokłady wysokoprotentowej rudy żelaznej. Jednocześnie odkryto pokłady miedzi w Skalne Górze na terenie pow. koneckiego.

Miejscowość Kriva Reka, znajdująca się na wysokości ok. 1000 metrów, otonczona jest szczytami o wysokości ponad 1700 metrów. Samoloty bulgarskie wróciły o godz. 17.20, nie przywołując żadnych wiadomości. Góry Perimu były zakryte chmurami. Władze policyjne natychmiast po otrzymaniu wiadomości od wymienionego wieśniaka, zarządziły poszukiwania przez miejscową ludność. Przypuszczając należy, że samolot lądował w górach Perimu.

Poszukiwania będą prowadzone dalej dzisiaj.

Jubileusz 40-lecia „Gwiazdy” w Czerniowcach

Jubileusz 40-lecia czerniowieckiej „Gwiazdy” ubiegłej soboty i niedzieli wyrósł do granic uroczystości ogólnopolskiej.

Towarzystwo to, skupiające w swych szeregach rzemieślników i przemysłowców w Czerniowcach, zaprosiło na swój jubileusz pokrewnie Towarzystwa z Polski, z których tylko Lwów wysłał delegację złożoną z pp. Dziędzieliewicza, Bema i Bilewica.

Już na dworcze w Czerniowcach w sobotę 20. bm. rano czekał lwowski skąd delegację przesyłał i kilku członków wyjazdu, po czym wszyscy udali się na nabożeństwo żałobne za zmarłymi członkami „Gwiazdy”. Wieczorem Kółko amatorskie odegrało sztukę „Majster i czeladnik”, po przedstawieniu od był się raut z tańcami.

W niedzielę 21. bm. jako w główny dzień uroczystości, po nabożeństwie w polskim kościele parafialnym odbyła się w Domu Polskim uroczysta akademii, której treść stanowiły przemówienia tamtejszego prezesa „Gwiazdy”, da leja generalnego polskiego konsula, pre-

zesa Związku polskich Zrzeszeń księ Pałata Pawłowicza i lwowskiego delegata p. Dziędzieliewicza, oraz produkcie mieszanego Chóru polskiego oraz odegranie hymnu rumuńskiego i polskiego. Delegat lwowski w serdecznym i pięknym przemówieniu nakreślił stosunek Polski do rodaków na Bukowinie i wyraził radość, że nas bracia Czerniowczanie nie są osamotnieni i opuszczeni. Istnieje bowiem łącznik nie tylko urzędowy, ale stałe współpracownicy w osobie p. generalnego Konsula i jego małżonki, jest dostojna ambasada nazwa Królestwa Rumunii, Polskiej w polskim i ormiańskim kościele, oraz żywiołowy rząd rumuński, którego król Karol II jest przyjacielem Polski. Godność narodowa potrafi spro

stać obowiązkom obywatela rumuńskiego z zachowaniem duszy i serca polskiego.

Po akademii odbył się wspólny obiad. W miłym swobodnym nastroju wygłosili serdeczne przemówienia nasi lwowscy delegaci i reprezentanci tamtejszego społeczeństwa polskiego.

Polacy w Czerniowcach, to przeważnie rzemieślnicy i kupcy, których należą do Tow. „Gwiazda”, skupili się masowo pod tym sztandarem. Święto „Gwiazdy”, która reprezentowała społeczeństwo polskie macierzystego kraju, gorąco przyjęte zostało przez Polaków rumuńskich, Polkęrzoną na duchu, z nią o kółkę Polonia Czerniowiecka odjeżdżających lwowskich delegatów.

Odczyt K. Ilkowiakowiczówny o Marszałku P. Iusdskim w Czerniowcach

Na zaproszenie Związku Kobiet Rumuńskich przybyła do Czerniowców znana poetka Kazimiera Ilkowiakowiczówna.

czówna, powitana na dworcu przez delegację pań rumuńskich i Związku Polek w Czerniowcach oraz przedstawicieli konsulatów R. P.

P. Ilkowiakowiczówna wygłosiła w Teatrze Narodowym w języku francuskim odczyt o Marszałku Piłsudskim. Odczyt zgromadził najliczniejsze towarzystwo rumuńskie z przedstawicielami nauki i literatury na czele. Obecni byli m. in. konsul generalny R. P. w Czerniowcach p. Marian Udowski z małżonką oraz przedstawiciele władz i armii rumuńskiej. Po odczycie publiczność w wielkim skupieniu słuchająca odczytu, dialogiemiknącymi oklaskami dała poznać prelegentce, jak żywo ten odczyt interesował społeczność rumuńską. Pani Taranul, przewodnicząca Związku Kobiet Rumuńskich, p. Ilkowiakowiczówna najpierw po rumuńsku, po tym krótko po polsku, „p. czym jeszcze p. Ilut, prezes Związku kulturalnego i Sautici-Sacanu, przedstawiciel Towarzystwa Polsko-Rumuńskiego wygłosił, przemówienia o węzłach kulturalnych łączących Polskę i Rumunię.

Na bankiecie urządzonym po odczytach Rumunki na cześć polskiej poetki, wśród szeregu nadzwyczajnych i szczytnych przemówień, szczególnie gorące przemówienie wygłosił burmistrz Czerniowiec p. Marmelucia, mówiąc o sojuszu polsko-rumuńskim i

stosunkach kulturalnych pomiędzy dwoma narodami.

Na prośbę Związku Polek w Czerniowcach poetka wygłosiła 23 listopada w Domu Polskim w Czerniowcach odczyt w języku polskim dla społeczeństwa polskiego.

Nowy czynnik w radiofonii, Oszczędność

Kiedy się posiada dobry radiodiodniomik o światowym zasięgu i wspaniałym tonie, jak n. p. super Telefunken, używa się go więcej, produkując go często, obywateli się podzieli radiową bez przeszkód po całym świecie. Rzecz prosta, zużywa się wtedy więcej prądu, a to kosztuje. Licząc się z tym. Krajowa Fabryka Telefunken zaopatrzyła odbiorniki Fenomen Mz w specjalny układ oszczędnościowy „ekonomizator prądu”, dzięki któremu zużycie prądu jest o 30 procent mniejsze. Bo odbiornik z układem „ekonomizator prądu”, zużywa prąd tyle, co mała 25-watowa żarówka. — Przy cenie i kilowatogodzinny zł. 0.60 super Fenomen zaszczędza prądu przedtętnie z zł. 3.60 miesięcznie i to przy pełnej wydajności i światowym zasięgu. Ia mieszczona oszczędność po paru latach amatorskie kosztu aparatu. Super Fenomen Mz z układem „ekonomizator prądu” kosztuje za gotówkę tylko zł. 289.—, Przy kupnie na raty, wpłata na wynosi zł. 20.—, a reszta należności jest rozłożona na 16 rat po zł. 20.— każda.

Wzruszająca uroczystość

W przyr. zakładzie nauki, im. Makowieckiej i Filskiej odbyła się 20. bm. przepełniona uroczystość z okazji rocznicy uwolnienia Lwowa. Zaproszone do zakładu gromadkę dzieci zweryfik. Obrońców Lwowa, która poświadczano z nadzwyczajną serdecznością i gościnnością.

Na program uroczystości złożyły się produkcje teatralno-wokalne, tańce w strojach regionalnych oraz przepiękny obrazek sceniczny: „Zbiórka harcerska”. Uroczystość zagała przelozona zakładu p. Makowiecka, następnie przemówił jeden z uczniów zakładu oraz córka Obr. Lwowa; imię niem. Zarząd Zw. Obr. Lwowa dr. Lipicka M. Następnie dziewczyna zaszła do sutego podwieczorku, na którym odbyła się zabawa towarzyska.

PRZYPOMINAMY że codziennie zamawiaj można DZIENNIK POLSKI

ZE SPORTU

Pogon uruchamia troje hokejowy i szlagawke

Wysyłkim uruchamia troje i wielkim nałodem finansowym Pogon uruchomiła w nadchodzącym sezonie troje hokejowy szlagawke przy ul. Szymonowiczów.

Obiekt ten, położony w najładniejszej naddunowskiej dzielnicy naszego miasta, będzie wyposażony we wszystkie urządzenia pomocnicze jak szatnie, bufety, instalacje muzyki mechanicznej, przy torze hokejowy trybunę, światła elektryczne i p. — słowem — będzie to placówka sportu hokejowego i łyżwiarskiego, odpowiadająca wszelkiej nowoczesnym wymaganiom.

Wypada przy tym zaznaczyć, że ceny wstępu skalkulowano bardzo niskie.

Ladny, a nadzwyczajny realny plan na kreślił sobie hokeista lwowskiej Pogoni na zbliżający się sezon. Pogon świadoma ważności sportu w szkole, omawiany powyżej obiekt oddała do użytku uczęszczać na treningi i młodym opłata, poza tym stworzono grono instruktorów pod kierownictwem kwalifikowanych przewodników hokejowych pp. Kuchara, Maiera, Sabiniekiego, Weisbacha i Zimnarskiego, którzy będą zupełnie bezinteresownie prowadzić treningi drużyn szkolnych. Wszyscy wyżej wymienieni to byli reprezentanci państwa stowuszych.

Zespoły hokejowe Pogoni prowadzą obecnie tak zwaną szatnię sprawę w hali sportowej. Treningi i mecze drużyny prowadzi p. Wacław Kuchar, II-lej bardzo dobrze

Obecnie hokeista Pogoni uczęszcza z niecierpliwością na treningi, które będą odbywały się pod kierownictwem mistrzów okręgowych, w których obiecyują sobie odegrać niepodległą rolę.

CZARNI PRZYJMĄ WPSY DO SEKCJI LEKKOATLETYCZNEJ

Wobec uruchomienia sekcji lekkoatletycznej przy Czarnych, wpsy przyjmują codziennie nie sekretariat Klubu, ul. Główny 17. Tam też można się wpsiać do sekcji bokserkiej i hokejowej.

NIEMCY WALCZA ZNOWU NA SIEMDMU FRONTACH

Niemiecki Związek Lekkoatletyczny ustalił terminarz międzynarodowych niemieckich lekkoatletów na rok 1938. Pierwszy mecz międzynarodowy rozegra Niemcy 3 lipca z Francją w Paryżu.

W dniach 9 i 10 lipca Niemcy grają na 7 frontach z Belgii, Danii, Holandii, Polski, Austrii i Czechosłowacji. Słódny mecz rozegra reprezentacja kobiecia Niemiec z kobiecą reprezentacją Holandii. Z tych spotów także Niemcy — Polska i Niemcy — Dania, mają się odbyć na terenie Niemiec.

FELIETON DLA DZIECI

PRZYLECICAŁA ZIMA

W wysokim, dalekim zimnym panstwie, panował już od miesiąca ruch nie do opisania. Pakowano wielkie, srebrne walizy. Małe, białuskie śnieżki biegały wazy i tamta stronę niezliczoną ilość razy, znosząc całe stopy najpiękniejszych koronek, jedwabnych sopli lodu, pachowych kółder, poduszek, a wszyscy ko śnieżnoblącej barwy.

Jak co roku, od najdawniejszych lat wybierała się królowa na zimową rezydencję — ziemię.

Sama była teraz też bardzo zajęta. Pakowała to, czego nigdy nikomu tknąć nie pozwalała. Mianowicie, swoje najulubieńsze pedzle i farby.

Było ich bardzo. Pedzle wszelkiej grubości i długości — od cienkuchnych, jak najcienjszy sopli lodu, do grubych, mięsistych i ciężkich jak okiście śniegu na drzewach. Farby też najróżniejsze. Srebrne, białe, przezroczyste, takie które nie ledwie znaleźć na szpach i takte, które cały świat zasłania, chwytliwe, zlanne.

Miała też królowa wspaniałe najpiękniejsze, w wybijanej brylantami szkatule. Te wozny jednak wiozła raczej z przyzwyczajenia, umiała je przecież wszystkie na pamięć. Przysławiały się one tylko uczuciom królowej, które w dowód wielkiej łaski donosiła

czasem do podmalowywania z grubszą łub, lub co mniej wspaniałych wzorów. Wykafkała je jednak zawsze sama.

I teraz marzyła się jej już wykrzoczenie gwiazdomi noce, w których przechodzić będzie od domu do domu, od okna do okna, aby kilkoma mistrzowskimi mi pocinięciem pędziła malować arcydzieła jedno od drugiego piękniejsze. Ostatnie pudło z farbami znikło w prze pastnym koszu z lodowej plecionki. Królowa zamknęła kosz na brylantową klódkę, kluczyk doczepiła do paru inich, wiszących u pasa i poszła przyglądać się przygotowaniu do podróży.

Pakowanie miało się już kończyć. Jeszcze gdzieśgiedzie leżały stopy koronek, fruwał w powietrzu młotczuchny puch, — ale obojętnie.

Zima pędziła do swoich apartamentów, zdłża słuchawkę telefonu i poruszała się z adiutantem Szronem. Rozkazała pojechać na ziemię i dowiedzieć się, czy Jesień wraca już do swego państwa niebieskiego.

Szron zawał służbiście:

„— Rrrrrrrrr, Królowo!”

Powiesił słuchawkę i nacisnął drzwonkę leżącą na biurku, przy którym się dzał.

Wszedł sekretarz, —

„Potrzeba mi na dziś będzie mojej

awionetki — rzekł Szron — proszę zarządzić co należy?”

W godzinę potem wysoko, wysoko na niebie zrywał się śnieżny biały samolot. Cichutko krążył nżej i nżej.

Na ziemi zapadł zmrok. Słóncze zachodziło purpurowo oświetlając drzewa pełne złotych liści.

Gdy zapadła noc wyładował Szron na ziemi.

Pierwszym, którego spotkał wysiadłszy z samolotu był adiutant Jesieni — Deszcz. Jesienię. Przywitał ją serdecznie.

„— Ty już tutaj?” zawołał Deszcz.

„— Chciałem się tylko dowiedzieć, kiedy wracacie do siebie, odlatając raz?”

„— No, trzeba będzie już wybierać się z powrotem. Za jakiś tydzień już nas tu nie będzie!”

Pożegnali się i Szron wsiadł znów do samolotu i odlatał.

Na drugi dzień Deszcz oznajmił Jesieni o wysiedzeniu Szronu i przypomniał, że już czas byłby wracać.

Jesień, jakby Jesień, zawsze skóra do placu rozpakowała się z żalu, że tak przedtętnie jej wakacje na ziemi. Plakala gorzko.

Deszcz tymczasem zarządził pakowanie. Wzięto wszystkie liście, kwiaty, ogólnieco trawinki, duży paczek wozka zamknięto do specjalnych beczek, wreszcie, gdy już wszystko było gotowe, zatelegrafował Deszcz do Królestwa Zimowego:

„— Jutro wyjeżdżamy!”

Deszcz.

Jesień była przesadna i nie używała nowoczesnych środków komunikacji.

Zaladowano więc tylko kilka bagażu do samolotów, a Jesień, zaplaskana i nie szczęśliwa siadła na miękką chmurę w towarzystwie wytrwomego, i przepi sowo popołatego Deszczu.

Pojechali.

Na ziemi została pustka i szarość. Było to jeden z tych dni, kiedy to nie wiadomo, jaka para jest ponura. Ludzie wtedy marzą, że jest ponure i nijako na dworze.

Białe samoloty królowej Zimy wyładowały w nocy na ziemi.

Śnieżki rozwiązały parę próbnych worków z puchem i rozsywały po ziemi, aby Pani ich, nie razła monotonią i szarość krajobrazu.

Szron porzuciwał na drzewach koronki z jednego kufra, a stary Mróz ściał resztki pozostawionej przez Jesień białą, zasnuł sztykami własnego wynalazku wode we wszystkich stawach i kałużach.

Rano ludzie obudzili się i wyglądając ciekawie przez szybę mówili:

„— O, śnieg spada, Zima przysłała —”

Nikt nie pomyślał, że Zima przysłała śnieg i śnieg został rozsypany przez jej służbę.

Ot, ludzie, jak ludzie. Zawsze, wszystko przynajmniej.

MARIA KOBIELUSZOWNA

Jak powinniśmy odżywiać się robotnik?

W Polsce — jak zresztą jak w innych krajach — rozpoczęto badania nad odżywianiem się robotników. Państwowy Zakład Higieny, który badania te prowadzi, próbuje opracować szczegółowe wskazówki i racjonalne jadłospisy dla ludzi pracujących fizycznie.

Wskazówki takie nie są u nas łatwe do ułożenia, racjonalnie bowiem odżywianie się związane jest zawsze z określonym suwem wydatków, co przy niskim poziomie zarobków robotników w Polsce, często nie da się w praktyce zastosować. Naturalnie i przy małych zarobkach można odżywiać się lepiej lub gorzej, można bardziej lub mniej celowo wydawać pieniądze na jedzenie, jeśli się jednak mówi o racjonalnym odżywianiu się, musi być ustalone pewne minimum, niezbędne dla człowieka pracującego fizycznie, minimum, które pozwoli na utrzymanie jego sił i dalszej wydajnej pracy.

W Ameryce np. jako normę dla dorosłego pracownika fizycznego ustalono pośilek o wartości 3000 kalorii dziennie, według następującego jadłospisu: 125 gr. mięsa, 250 gr. mleka, 400 gr. chleba, 100 gr. mąki i kaszy, 200 gr. kartofli, 200 gr. jarzyn lub owoców, 30-40 gr. tłuszczów.

Jadłospis ten zastawiony z przeciętnym zarobkiem robotnika u nas wydaje się zupełnie niedostateczny.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 1934 r., spośród 1.270.000 robotników, objętych ubezpieczeniem emerytalnym (nie wchodzą tu robotnicy rolni), 52,4 proc. zarabowało do 18 zł tygodniowo, w tym 11 proc. zarabowało tylko do 6 zł tygodniowo. Lepiej nieco, choć też bardzo źle przedstawiały się zarobki robotników w wielkim i średnim przemyśle przemysłowym. Na 386.400 zatrudnionych tu robotników do 20 zł, tygodnia zarabowało w 1934 r. 41,5 proc., w tym do 10 zł — 12,2 proc. (w r. 1936 zaszła pewna poprawa, odnośne cyfry wyniosły: 39 proc. i 10,9 proc.).

Premiera „Halki” w Chicago

W Chicago Ciepła Opera odbyła się premiera Moniuszkowskiej „Halki” z udziałem Czaplinskiego w roli Jonka, Lody Halany jako prymabaleriny i chóry „Filareatów”, który zastąpił się chór operowy. Dyrygował kapelmistrz p. Skubigowski. Zapewniają widownię publiczność i pryncymała operę polską i jej wykonawców gorącymi oklaskami. Krytyka miejscowa wyraża się o przedstawieniu z dużymi pochwałami.

A więc i tej nocy Iza była u Kromowicza. Niepokojnie obrócił się na drugi bok.

Przed domkiem pierwszego oddziału przycupniał w długich szeregach kulisi, oczekując na wypicie.

Karmina zgarbiła się, pochyliła głowę i w sposób opuszczonych powiek zerwała pokrywko na siedzącą za stołem Europejczyka.

Gdy się zaważyła, musiał westchnąć i powiedział: „sisa”, czepnęła jej do ucha siedząca obok kobiety z dzieckiem przy pierści.

Karmina kiwnęła głową, spojrzała na małą, ostrzyżoną do skóry istotkę,

Dla tej połowy blisko robotników nie wiele już pomoże racjonalne odżywianie, trudno bowiem dobrze się odżywiać i utrzymać rodzinę za 1, 2 lub nawet 3 zł. dziennie.

Ale stąd nie należy bynajmniej dojdź do wniosku, że dopóki nie podniesie się poziom zarobków robotników, nie można nic w Polsce zrobić dla poprawy systemu ich odżywiania się. Przeciwnie — statystyka, prowadzona przez Główny Urząd Statystyczny, nie może stanowić jedynie tła myślowego dla bardziej przyjemnej lektury, należy wywagać z niej wnioski praktyczne. Jeśli nie można szybko poprawić zarobków, trzeba tym bardziej sięgnąć do innych środków, któreby ułatwiły robotnikom podtrzymanie jego sił fizycznych i wydajną pracę.

O tych środkach mówią również badania Państwowego Zakładu Higieny, które wskazują przede wszystkim na ujemną stronę pracy w ciągu 8-miu godzin bez przerwy na pośilek.

Ustawa o czasie pracy ustala najdalej po ósmu godzinach pracy 150 godzinną przerwę. Ale ustawa przewiduje je równocześnie, że minister Opieki Społecznej może zezwalać na skracanie lub nieostawianie tej przerwy, o ile wymagać tego będą warunki pracy. Dziś wielu przedsiębiorców z zezwoleń tych korzysta, wielu o zezwoleniu nawet nie pyta. Stan taki można jednak łatwo zmienić, jeśli tylko zezwolenie ograniczy się do wyjątko-

wych wypadków i nie będzie się ich dawać nawet wówczas, gdy domagają się tego sami robotnicy, którzy nie rozumieją swego interesu, wolą wcześniej wracać do domu.

Z przerwą w pracy wiąże się jednak drugi, niemniej ważny postulat w sprawie odżywiania się robotników. Robotnik powinien mieć możność zjedzenia w czasie przerwy gorącego pośilku, nie odżywiać się suchym chlebem i zimną herbatą lub kawą.

W tym celu w fabrykach powinny być urządzone jadalnie, tak jak to zresztą przewidują przepisy o higienie pracy, oraz zorganizowane wydawanie pożywnej a taniego pośilku. Sprawy te leżą zarówno w interesie pracowników jak i pracodawców, trzeba tylko, żeby ci ostatni dobrze to zrozumieli.

J. M.

Czy Witos dogada się z Paderewskim?

Według informacji ag. „Echo” w końcu listopada w Morges ma się odbyć u Paderewskiego wielka narada szeregu wybitnych polityków opozycji z kraju przy udziale Witosza.

Czytajcie „Dziennik Polski”

Co ocalało z zabytków w Hiszpanii?

Jak donosi agencja PIL, międzynarodowa komisja ekspertów pod przewodnictwem sir Kevyna, przeprowadziła badania w Hiszpanii nad stanem tamtejszych zabytków oraz dzieł sztuki. Ostatnio raport komisji obejmujący sprawozdanie z Pałacu Królewskiego, Biblioteki Narodowej i Złotych kapieli Al. by, Pałacu królewskiego, będący terenem zarychów kuli, przedstawia wypływ wysocy rospaceliwy: ślady powięzi kulami, powybijane

szczyby, cenne meble walają się po podwórku, cich — oto ogólny charakterystyczny pałacu. Przecząc do szczytów, w prawdziwe zdumienie wprawia fakt, że wielka Sala Tronowa, pozostała całkowicie nienaruszona i że w Kaplicy Królewskiej usługi misznicze jedynie najmniej strasne obrazy. Wprawdzie słynne freski Tiepola zostały uszkodzone kulami, lecz w taki sposób, że łatwo dać się

Gorzej przedstawia się Biblioteka Narodowa: podziurawiona kulami i zbombardowana, wygląda okropnie. Śliczny posąg Lu. de Vega stoi jeszcze bez głowy, po zalich walają się strzepy książek. Na całej szczyście 40.000 najcenniejszych tomów przetransportowano zaważszy do Walencji u mieszczając we zwiankowanej już poprzędnio Torres, Serrano, Tym schronione rónie tysiące rękopisów, wycieczonych z Iscuriala. Reszta książek Biblioteki Narodowej została zapakowana do metalowych skrzyń i umieszczona w jej piwnicach.

Głosne incubumy z niemałą kłopotą Hiszpanii, w tym tryzta incubumów z katedry waleńskie) zostały złożone w Colegio del Patriarca i zachowane w całkowitej niekierunku. Tę stank. Cenne meble zawieszone z całego terytoryum hiszpańskiego, umieszczając je w katedrze waleńskie) która dotąd nie uderzyła zupełnie, za wyjątkiem spalonych zakry. N. Waleńskie) dla równości schronione beczennym zbiorom kapieli Alby, które z m. dywilego „Palacio de Liria” zostały przetransportowane do Colegio del Patriarca i Biblioteki Muncypalnej miasta Walencji. — Sam pałac został zupełnie zniszczony, a jego wspaniałe sale świecą pustkami. — Na tym zakończyła się audycja Międzynarodowa Komisja Ekspertów, udając się z kolei do Katalonii.

Złóż grosz — na F. O. N.

Z sali odczytowej

„Nowa Polska na Zachodzie”

Przemysłowy okręg centralny, powstający w amerykańskim tempie w sercu Polski, zamknięty od wschodu Bugiem, na północy obejmujący Mazowsze i Podlasie, na zachód sięgający po Pilicę a od południa graniczący z podgórzem nowosądecko-łukowskim, jest wydzierżawien pierwszorzędnej wagi dla gospodarki przyszłości polskiej.

Na dziechach do niedawna zagonach mazowieckich, z których wieśniak z trudem wywodził swój chleb codzienny, powstają w nieprawdopodobnym tempie tężelnice życia osiedl robotniczym, wśród ssonowych lasów wyrastają kolosalne hale fabryczne, z betonu, cementu i stali. Reguluje się rzeki, buduje się drogi, kanałami uzupełnia się komunikację wodną. Olszrynne turowości doprowadzają do fabryk gaz z Podkarpacia.

O tej całej „Polsce C” mówił onegdaj w Kasynie i Kole Liter. i Artyst.

stycznym Maciej Freudman, ujmując w formę literacką wrażenia z wycieczki do Sandomeria, Niedomic, Moście i Rożnowa. Pierwszą część odczytu, nosząca charakter statystyczny, zająłomali słuchaczy z polozienem gospodarki, w której, jakim ciemem zasiedlenia i bogactwami naturalnymi. W drugiej, mówca zajął się poszerzonymi środkami przemysłowym: Stalową Wolą (obliczmy huty żelazne), Niedomicami (fabryka celulozy), Mościami i gigantyczną zaporą wodną w Rożnowie, największą w Europie.

Odczytem swym zainicjował prelegent nowy typ prelekcji, który w ramach formy literackiej objął materiał informacyjny o treści aktualnej na temat konkretny. Odczyt uzupełnił mapy statystyczne i przekazał.

Liermie, zgromadzona publiczność obdarzyła prelegenta długotrwałymi oklaskami.

miejska, kolo mandurki, sprawując nadzór nad kobietami. Był to smukły, zgrabny Jawajczyk.

— Bądźcie cicho, — rozkazał, na próżno usiłując użyć swego aurytetyu. W jego głosie nie było przekonania, a z tego niespokojnego spojrzenia, które od czasu do czasu biegło ku dozorczy, bila ta sama obłożność, jaka malowała się na kamiennych twarzach kulików.

Jakieś dziecko zaczęło kwilić, a potem rozplakało się na dobre.

— Szsz... szsz... szsz... — upokajała je matka. Siedząca obok kobiety wzięła niemowlę, rozpięła sobie stanik i zaczęła je karmić. Zadowolone, ssalo łapczywie obok pierś.

Z jednostajną miarowością, stanowczym, rozkazującym głosem nadzorca, wywlokły ją imiona kulików. Pokornie, w pochylonej postawie występując do stołu i odbierali pieniądze. Nigdy nie sprawdzali, ile im dawano, nie mieli zresztą najmniejszego pojęcia, ile im się należało.

W milczeniu, spokojnie, opuszczali domek dozorczy, wracając do podonku, gdzie tymczasem już zjawili się Malajowie ze swymi smakolymi.

fatalaskami i drobiazgami. Byli też tacy, co rozpocierali na ziemi maty do gry w kości.

— Rubinal... — Sajal... — Kobieta siedząca obok Karminy wstała pośpiesznie.

— Trzy guldeny i trzydziści siedem centów.

Pozbierała pieniądze ze stołu, przy czym opuściła kilka centów, wolażąc z histerycznym chichotaniem:

— Oj... o... upadło!

Wśród kobiecie rozległ się stłumiony śmiech. Nadzorca potrząsnął głową.

— Ts... ts... ts... Kobiety są bini-gum... zwariowane.

Rubina śmiała się, zaszalając usta rozkiem chustki. Dziecko patrzyło na tuwaną wielkimi, aksamiennymi, mądrymi oczami.

— Głupie baby, — szepnął jawajski mandur z arystokratycznym lekceważeniem.

— Karminal!

Zrobiło się cicho.

— Karminal!

Jedna z kobiet trąciła ją.

— Ajo... szymbol... To twoja kolej.

(C. d. n.)

MADEŁON LULOFIS

32

KULIS

PRZEKŁAD H. BUKOWSKIEJ

(Ciąg dalszy.)

Dopiero późno w nocy podniósł na chwilę głowę.

Przy skąpm świetle lampki olejnej ujrzał niewyraźne zarysy dwóch ciał ludzkich, zjednoczonych w uścisku.

A więc i tej nocy Iza była u Kromowicza.

Niespokojnie obrócił się na drugi bok.

Przed domkiem pierwszego oddziału przycupniał w długich szeregach kulisi, oczekując na wypicie.

Karmina zgarbiła się, pochyliła głowę i w sposób opuszczonych powiek zerwała pokrywko na siedzącą za stołem Europejczyka.

Gdy się zaważyła, musiał westchnąć i powiedział: „sisa”, czepnęła jej do ucha siedząca obok kobiety z dzieckiem przy pierści.

Karmina kiwnęła głową, spojrzała na małą, ostrzyżoną do skóry istotkę,

Wiedomość
Piątek
 Konrada
 Jutro: Wirgiliusz
 Wschód słońca 7:14
 Zachód 15:32

GODZINY PRZYJĘĆ W REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”. W redakcji „Dziennika Polskiego” przyjmuje się codziennie — z wyjątkiem niedziel i świąt rzym. kat. — **WYŁĄCZNIE** od godz. 12—13. W innych godzinach **BEZ WZGLĘDNIE** żadnych spraw Redakcja nie załatwia.

Rękopisy nadesłanych Redakcja nie zwraca.
 Za artykuły nie zamówione Redakcja nie płaci wierszowego.

— **OBOZ ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO** organizacje miejskie we Lwowie, mieszczące się przy ulicy Bourlarsa 5, II p. zawiadoma, że zgłoszenia osobiste lub listowne na członków, przyjmując codziennie od godziny 9tej do 12tej i od 17tej do 19tej.

TEATR WIELKI
 Piątek, dnia 26 b. m. godz. 7.30 wiecz. „Światy” (abonament ważny).
 Sobota, dnia 27 b. m. godz. 7.30 wiecz. „Freuda teoria snów” — gościnny występ Romanowa i Maszyński — ceny miejsc znizowane.

TEATR ROMANTOISCI
 Piątek, dnia 26 b. m. godz. 7.30 wiecz. „Ten i tamten” (abonament ważny).
 Sobota, dnia 27 b. m. godz. 7.30 wiecz. „Ten i tamten” (abonament ważny).
 Niedziela, dnia 28 b. m. godz. 7.30 wiecz. „Ten i tamten” (abonament ważny).

SERVIS 6-cio osobowy 24 sztuk 20' — zł.
 poleca **Lwów**
Kazimierz LEWICKI pl. Marijski 10

KINOTEATRY:
 APOLLO: „Miłość i jej kobiecy”.
 ATLANTIC: „Ostatni podgas z obłąkanego miasta”.
 CASINO: „Gdy kwitną bry” (Maytime) z Lillian Gish.
 CHIMERA: „Czar Cyganerii” (Jan Klepura i Maria Eggerli).
 EUROPA: „Ktoś i chorągiewka”.
 GLORIA: „Brutal” oraz „Poznał się w Monte Carlo”.
 GRAZYNA: „Kenny” — w gł. roli Deanna Durbin — oraz doświadczonego.
 KOPERNIK: „Zachoch” — według powieści Le Dolego-Mostowicza.
 MIEJSKA: „Dziękuję”.
 METRO: „Roméo i Julia” z Norma Sclaters.
 MUZA: „Róża” — Zeromskiego.
 PALACE: „Joshiwara” — Michiko Tanaka — Sessie Hayakawa — Pierre Richard-Willm.
 PAK: „Czary kraków” i „Pat i Patachon”.
 RIALTO: „Nie całą w kłonie” — kemitia.
 RAYTO: „Spokali się w Paryżu”.
 STYLWOL: „Po burzy” i rewia.
 SWIT: „Krawiec przy” — Myrna Ley i „Kus, sieliska” — Bette Davis.
 TON: „Zielony szary”.
 UCIECHA: „Robinson Krusoe” i rewia.

FOTOPLASTIKON
 „WYSPA SUNDIA” — Ciekawe sceny z życia tubylców, na dle dżikiej przyrody.

KOMUNIKATY, NADANESE PRZEZ DYREKCJE TEATROW MIĘSKICH.
TEATR WIELKI dnia wcz. daje teatralną wystawioną komedję „Światy”, w doskonałej, premiowej obsadzie pp. Chanicka, Drazewska, Zmijewska, Szwed, Solarski, Machalski, Madziński, Mierzejewski, Baryka, Szalawski w reżyserii H. Szwedowskiego, w pomyslowo rozwiązanej opowieści dekoracyjnej M. Rożniakowskiego, Abonament 6.

TEATR ROMANTOISCI dnia i jutro wiecz. daje wspólną komedję „Ten i tamten” Kiedrzyńskiego, w reżyserii J. Szwedowskiego, w obsadzie pp. Aniewicz-Szygowska, Paszkowska, Zbierowska, Lelwa, Szwed, Syndler, Włódkowski. Ważny abonament 7.

JANINA ROMANOWA I MASZYŃSKI przyjeżdżają do Lwo na dwudniową gościnę i wystąpią jutro oraz w niedzielę w spektaklu „Światy” w Teatrze W. na przedstawieniach po cenach znizowanych, w słynnej „Freuda teorii snów” Cwojdzńskiego, w której zbierają już od roku raz na scenie stołecznej i w szeregu

B. burmistrz i jego sekretarz na ławie oskarżonych

(Zp.) Przed Trybunałem karnym pod przewodnictwem s. o. Będarskiego szereg stągl d. b. burmistrz miasta Szczera mgr. Jakub Gelbard i b. sekretarz i rachmistrz gminy Henryk Alstaider, oskarżeni o szereg nadużyć, a przede wszystkim o sprzeczne wierzanie kwoty 13,035 zł. 16 gr.

Akt oskarżenia w swym uzasadnieniu nie twierdzi m. in. że oskarżeni przez okres 5 lat, tj. od końca 1930 r. do lutego 1936 działali z całą świadomością samowolnie i beprawnie na szkodę miastu i mieszkańcom. Świadczy o tym liczne i jasne wypadki ich nadużyć,

które nie są jedynie przestępstwami dyscyplinarnymi, lecz pogniają ich jako pospólnych przestępców.

Na rozprawie oskarżeni wyperają się wszelkiej winy, twierdząc że orzeczenie sądu jest mylne. Rozprawa trwa. Oskarża wiceprok. Dziurzyński, bronią adw. dr. Gelb i dr. Zychowski.

TEATR WIELKI	
sobota 27 XI 7.30 wiecz.	niedziela 28 XI 9.30 popoł.
J. ROMANOWA M. MASZYŃSKI	
w komedii FREUDA TEORIA SNÓW	
Ceny miejsc znizowane	

Z sali sądowej

Bestiańska zbrodnia matki i córki

(Zp) Przed Trybunałem Sądu Okręgowego przy współudziale ławy przysięgłych toczył się w dniu dzisiejszym proces przeciwko Józefie i Marii Pączek, oskarżonym o zbrodnię z art. 225 k. k. za popełnienie mordu na osobie matki i ojca swego Sebastiana Pączka. W dniu 21 maja b. r. w lesie gromady Lubuska Wolskowska pow. Bobów ka, znanego zwołki wieszania Se. Sebastiana Pączka. Powiadomiona policja zwręcza dochodzenia i ustaliła, że Pączek został zabity przez swą 50 letnią żonę Józefę i 17 letnią córkę, Marię.

Aresztowana Pączkówna przynajmniej na policji, że zbrodni tej dokonała wspólnie ze swą córką Marią w dniu 20 maja b. r. o godz. 13-tej, w chwili, gdy lei ma się w stodole. Nierozumie. Mianowicie obie z córką zadawały mu motyką kilka ciosów w głowę, na

stępnie ukryły zwołki denata w mieszkaniu pod łózkami, a w nocy zaniosły je do lasu.

Sekcja zwłok stwierdziła, że mord został dokonany ze szczególnym okrucieństwem, o czym świadczy rozbieżność kości czaszki na 31 kawałków i dwukrotne złamanie czterech lewych żeber.

Wprowadzona na salę osk. Józefa Pączek przynajmniej ze mordowstwa z tym jednak, że mordowstwa dokonała wyłącznie sama bez pomocy swej córki Marii. W zeznaniach swych w śledztwie wzniesła także córkę, gdyż była zdania, że fakt ten wpłynę na łagodniejszy wymiar kary. Zeznania swe składała przez cały czas w sposób wybitnie arogancki. Z kolei skłamała swą zeznania osk. Na prośbę, jakoby ojca swego zamordowała z żoną z matką, pomagała jedynie w ukryciu

Z rubryki, która nie znika

(a) Tworzą ją wciąż jeszcze rubryki ulicznych, tzw. torebrekar, którzy napałają samotnie przechodzące kobiety i wyrwają z ich rąk torebre z pienięm. Wczoraj jeden z nich na ul. Pelteńskiej zabiegł drogę Julii Klimowicz (ul. Zamiatynowska 145) i wyrwał z jej rąk torebre, zawierającą 5 zł. a następnie szybko zbiegł w nieznanym kierunku.

zwłok. W końcowych swych zeznaniach zapołada jakoby nieboszczyk był okrutnikiem i stale katował żonę i dzieci.

Po zeznaniach oskarżonych. Sąd przystąpił do postępowania dowodowego, przesłuchując świadków, a to: Piotra Treffiera, Kazimierza Słubę i innych. Świadekowie nie potwierdzili zeznań oskarżonej tak jednej jak i drugiej odnośnie do znaczenia się ojca Sebastiana nad swą rodziną.

Rozprawę odroczone. — Broni adw. dr. Mehrer.

Diablik drukarski

W zamieszczeniu w „Dzienniku Polskim” z dn. 25 bm. artykule „Kola i zadania szkolnictwa powszechnego Towarzystwa Szkoły Ludowej w Małopolsee” zakradły się omyłki, które niniejszym prostujemy. W ustępie podającym wykaz osób i organizacji, które zgłosiły gotowość opieki nad prywatnymi szkołami TSL, ma brzmieć: „Polska Agencja Telefoniczna Warszawa” a nie Polska Agencja Publicystyczna Lwów. „Głono Urzędników, Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego we Lwowie” a nie Ziemskie Towarzystwo we Kredytowe Lwów.

DWAJ WŁAMYWACZE POMASZEROWALI ZA KRATKI

(a) Dochodzenia policyjne, prowadzone w związku z uślawianym włamaniem do kasy w biurze U. S. P. przy ul. Klem. Tańskiej, ujawniły nazwiska sprawców: Jakuba Brennera (ul. Inwaldowa 23) i Salomona Schwarcz, zamieszkałego w baraku miejskim na Perseńkowej. Obaj wymienieni zostali aresztowani i oddstawi do aresztów policyjnych

WYPADEK BLACHARZA

(a) Do szpitala powszechnego przywieziono wczoraj Jakuba Jurnana, blacharza (pl. Bernardyjski 15), który doznał ciężkich obrażeń głowy skutkiem zerwania się żelaznej skrzynki z plywakami, znajdującej się w ustępie.

jakowy na Czernoszu, A. Progulski — Jachimowski, W. Romer — Lwów, miasto działu wodnego. — Wstę 30 groszy.

— **KOLO T. S. I. M. NIEDZIAŁKOWSKIEJ** wczoraj był odczyt na temat cywilizacji dzieci i młodzieży. Pierwszy odczyt „Cywilizacja dzieci”, wygłosił p. Dr J. Staniewicz, przewodniczący 26 b. m. o 15, w sali I. S. L. Czarnieckiego, II p.

— **POLSKIE TOW. PRZYJACIOŁ** „ASTRONOMICZNE”, Oddział Lwowski zawiadoma, że 26 b. m. o 10tej w sali Instytutu Geologicznego U. J. K. Długosza 8, odbędzie się posiedzenie dyskusyjne z odczytem mgr. Antoniego Opolskiego p. t. „Istota i pochodzenie życia”. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

ZAMACH SAMOBÓJCZY PRZY UL. KRAKOWSKIEJ

(a) W dniu wczorajszym przed południem targnęła się na życie zamieszkała przy ul. Krakowskiej 1. 30, Anna Budzińska, licząca 30 lat. Budzińska w zamiarze samobójczym skoczyła z wysokości I p. na bruk podwórka i doznała ciężkich obrażeń. Pogotowie Ratunkowe przewiozło desperatkę w stan niegroźny do szpitala powszechnego. Przyczyna targnięcia się na życie bliżej nieznana.

AWANTURY ULICZNE UMY. SŁOWO.CHOREGO

(a) Upodlegnięty na umyśle, Wasyl Parobczak z Podbrez, przybył w dniu wczorajszym do Lwowa i wywoływał na ul. górnej Łyczakowskiej awantury, natarczywie domagając się jałmużny i napadając na tych, którzy objełno kogo niego przechodził. Kres występowi awanturki położył posterunkowy, który Parobczaka doprowadził do Komisariatu.

wiekszych miast Polski. Jedynę 3 przedstawicielką znalazł się w sobotę wiecz. w niedzielę popoł. wcz. wiecz. niezawodnie, pełnią widownię Teatru W. Przedprzedaż biletów po cenach znizowanych w kasie Teatru, w i w kasie miastowej.

— **W NOC ŚWIĘTOJANSKA**, czarna jak bąk dla dzieci, po raz ostatni w najbliższych dniach, na porannu o 10tej po cenie najniższej.

— **NIEDZIELNE POPOŁUDNIOWE PRZEDSTAWIENIA, PO CENACH ZNIZOWANYCH** wypielnia, w Teatrze W. ciężej się wielkim rozgłosom współczesna komedia A. Cwojdzńskiego „Freuda teoria snów” w mistrzowskim wykonaniu pościnie występujących Janiny Romanowej i Mariusza Maszyńskiego, W Teatrze Rom. doznała komedia „Zabusa” z pp. Aniewicz-Szygowska i Guterman w rolach głównych.

— **PRZYJECIE TOW. W TEATRZE ROMANTOISCI**, W środę i piątek, odbędzie się w salach Teatru Romantoiści przyjęcie towarzyskie, na które proszeni są wszyscy miłośnicy Wczorajszego Miłosnych. Przyjęcie tego rodzaju, które odbywać się będą po każdej premierze cyklu artystyczno-musycznego Wczorajszego Miłosnych, ma być placzynecze zerknięcie między intelektualnymi strerami naszego miasta a kolami literackimi i teatralnymi. Miasto oświeconych społeczeństwa wczoraj przyjdziech doskonałego zespołu kameralnego. Zapraszają i bony konsumpcyjne (herbata lub ciasta) dla zwłok artystów w cenę 70 gr. do nabycia wraz z biletami teatralnymi, lub u kontrolera na sal.

— **W KADZEJ SZKOLE ODBIORNIK**. Musimy zwiększyć tempo radiolizacji szkół. Jest to społecznym obowiązkiem dnia dzisiejszego. W związku z tym, Społeczny Komitet Radiolizacji Kraju, zwraca się do całego społeczeństwa, do organizacji

społecznych i zawodowych, do instytucji państwowych, samorządowych i państwowych z gorącym apelem o fundowanie odborników dla szkół. Każdy według swych możliwości powinien przyczynić się do osobiste lub zbiorowe, do dzieł radiolizacyjnych szkół, fundując odborniki radiowe dla działu szkolnego.

— **ADAM DROTH I BACKHAUS**, Dżis o 20, transmituje Polskie Radio z sali Filharmonii Warsz. koncert, który stałby się prawdziwą sensacją w najwzajemnym nawet odcinku muzycznym. Dwa artysty gwarantują niewzruszoność tego koncertu: Wilhelm Backhaus, jeden z największych pianistów w Herman-Bendroch znakmity dyrygent i młodzi.

— **KTO BĘDZIE 800-TYSIĘCZNYM ABONENTEM P. R.** W najbliższym czasie powstanie jest zarejestrowany w kartotekach Polskiego Radia abonent nr. 800.000. Jak zwykłe, przy przekroczeniu tego odcza ju okrajały przy abonentów Polskie Radio nagrody abonentu nr. 800.000, oraz jego najbliższych sąsiadów cennymi upominkami, mł. które wzrośnie zostaną w czasie specjalnej audycji. Każdy więc, kto ma zamiar stęć abonentem radia, w najbliższym czasie, powinien przyspieszyć swą decyzję.

— **STARANIEM POLSK. ZW. ZACHODNIEGO** wczoraj o 16 b. m. w sali Kasyja i Kola Liter. Artyst. Akademii 15, o 15 odczyt p. wybitnego dra Stefana Paley, „Słask się budzi”, który we wgląd na aktualny stan budźni napęwo zainteresowania, tym bardziej, że dochoć przeznaczono na kolonie letnie dla dzieci polskie z Niemiec i Gdasku.

— **LWOWSKI KLUB FILMOWY** urządzi 26 b. m. o 19 w sali Polsk. Tow. Krajoznawczego, Bourlarsa 5, I p. pokaz filmów amatorków: 1. Markiewicz — Reportaż ze sportowe. W. Florkowski — Wytyce ka

rozszerzeniu się groźnego żywiołu | kiem podpalenia.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

Repertuar teatrów i kinoteatrów:

BORYSLAW. Colosseum: „Znachor”, Gżyszyna: „Szara lekka brygada”, Palace: „Magnolia”.
BRZÓZOW. Goplana: „Jego złota ryba”, „Ach! On i ona jedna”, „Oczko rewia”, „Sokół”, „Pat i Patachon jako doręcznik”, „Flip i Flap u ludźców”, „Rewia”.
BUZACZ. Palace: „Matka”.
CZOSTKOW. Casino: „Czarny anioł”.
DROHOBYCZ. Wanda: „Orzeł krymski”, „Sztuka”, „Od wtorku do czwartku”.
JAROSLAW. Dom żołnierza: „Blond Carmen”, Palace: „Rafalgar”, Sokół: „Sarator”.
KOLOMIJA. Mars: „Romans w Budapeszcie”, Gwiazda: „Nancy Sterla zagłada”.

NOWY SĄCZ. Sokół: „Znachor”, Wiedza: „Yosiwara”.
PRZEMYŚL. Apollo: „Tunc”, Casino: „Maly bohater”, Muza: „Za cudze winy”, Olympia: „Nieny bohater”, Fotoplastikon: „Ciplicie, Samela, Ryszczany”.
RAWA RUSKA. C. S. S. G.: „Darmozjad”.

STANISLAWÓW. Casino: „Za łulami słow”, „Ton”, „Słodkie niebo”, Olympia: „Walka z sobowrotem”, Warszawa: „Zna chor”, Urania: „Burghaster”.

STRYK. Apollo: „Historia jednej nocy”, Edycja: „Pawłeczka na gale”, Zamek: „Jemnie”, Sokół: „Kola Nag”.

INFORMATOK TANIEGO ŹRÓDŁA ZAKUPU

WYTWÓRNI FORTPIANO W
PIANN, FISHARMONII
Szkielski
 LWÓW, Ossoliński 10

Tel. 287-23
 Kupno i sprzedaż instrumentów nowych i używanych, naprawa, najem po cenach najniższych. 2548

ROGOZKI

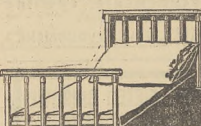
Chodniki kokosowe,
ceraty, szczotki, piłoprusze

najtaniej u

Jana Sudhoffa

Lwów, Rynek 38, Akademicka 8

1422

Włwórnia

mebli mełalowych

Jan Wozaczynski

Lwów, Bernardynski 17.

1423

TOWARY BŁAWATNE

WELNY, PŁOTNA I POŚCIELI połam

MARIAN MLEKO

LWÓW, PL. BILCZUSKIEGO Tel. 224-75

(obok Apteki Łazowskiej)

Ceny najniższe 2337 Ceny najniższe

1424

Meble

stale na składzie — poleca stolarnia

Fr. Zieliński, Lwów, Kołomyjska 2130

Towar solidny. — Ceny niskie.

Prosimy P. T. Korespondentów o powiadomienie nas natychmiast o zmianie repertuaru kin.

TEATR POKUCKO-PODOLSKI:

26. 11. HUSIATY: wiec. Gdzie diabeł nie może.
 DOBRONIL: pop. Fantazy.

27. 11. TREMBOWLA: pop. Teoria Einsteina.

Wiec. Gdzie diabeł nie może.

USTRYK: pop. Fantazy.

Wiec. Gdzie diabeł nie może.

28. 11. TARNOPOL: pop. Teoria Einsteina.

Wiec. Gdzie diabeł nie może.

Z Przemysla

PRACE O. Z. N. Organizowaniem sektora większego OZN na terenie powiatu przemyskiego zajmuje się p. Baran z Orlów.

ZYDZI UCIEKAJA ZA ROGATKI. Uświadomienie narodowe w mieszkaniach Przemysla z każdym dniem wzrasta. W ślad za tym daje się zaobserwować przesłanie się sklepów żydowskich na periferie i przedmieścia a w centrum zostają sklepy polskich. Ostatnio został otwarty nowy polski sklep p. J. Krasińskiego przy ul. Żeromskiego.

UKONCZENIE GNACHU SĄDOWEGO — NA PRZYSZŁY ROK. Budowa nowego gmachu sądowego w tym roku nie będzie zakończona. Nie wy są zostanie oddany do użytku dopiero na przyszły rok.

Ze Stanisławowa

Nowe kościoły, Domy Ludowe i organizacje gospodarcze polskie w powiecie kałuskim

W powiecie kałuskim prowadzone są w żywym tempie prace nad budową nowych kościołów i Domów Ludowych. Ostatnio rozpoczęto budowę kościoła w Świecie Wojniłowskiej i Cwitojew.

Prace nad budową nowych Domów Ludowych TSL w Chocinie, Hołynie i Tomaszowcach znajdują się na ukończeniu. Poza tym w stadium budowy znajdują się polskie Domy Ludowe w

Z Jarosławia

Pomoc Zimowa dla dzieci

Kierownik Od. Op. Spół. p. Król Józef wspólnie z p. inspektorem Trzaskim organizują pomoc zimową dla dzieci, w związku z czym w dniach najbliższych ma być zwołane zebranie, w którym udział wezmą: ZOPK, Rodzina Wojskowa, Rodzina Policyjna, Ochrona SS, Felicjanek, Rodzina Kolejowa itp. Rodzina Wojskowa już obecnie wydaje sute podwieczorki dzieciom w wieku od 6 do 14 lat, ponadto zbiera we własnym zakresie odzież i ubiory, udziela również pomocy naukowej.

Sprężysta organizacja Pomocy Zimowej dla dzieci przy intensywnym wspólnym i ofiarach całego społeczeństwa z pewnością dobitnie pomogą biednym dzieciom do przetrwania zimy.

(AB)
O WIEKSIERZ PORZEKAD NA CHODNIKACH. Wskutek gwałtownych zmian atmosferycznych, chodniki jarosławskie raz pokryte są warstwą lodu i śniegu, raz zaś grubym pokładem błota. W związku z tym zwracamy się z prośbą do Władz Miejskich o wydanie stanowych urządzeń służbie Miejs. Zakł. Czyszczenia Miasta, są również właścicielom domów w sprawie należącego czyszczenia chodników.

(AB)

PODARŁ WEKSEL. Przed przemyskim Sądem Okr. na sesji wyjazdowej w Jarosławiu, odpowiadał Mielnik Józef z Zabłocia, w powiecie jarosławskim, oskarżony o podarce weksla na szkodę Goldfarda Mojszeza z Raszyna.

Ponieważ tak zeznania poszkodowanego Goldfarda, jak i też świadka Kwadratowego Józefa, obciążają oskarżonego, Sąd skazał go na 4 tygodnie aresztu, z zawieszeniem na 2 lata. (A. B.)

Ze Stryja

Z PRAC Z. P. O. K. Zarząd ZPOK w Stryju zorganizował w tym roku w okresie letnim konkursy wycieczkowe w Skolem w dwóch turnusach dla 133 dzieci, kosztem 4814 zł.

Po zamknięciu prac kolonijnych ZPOK prowadzi prace oświatowe przez wygłaszanie referatów aktualnych dla swych członków i wprowadzanie gości. I tak: referat na temat „Przemysł w powiecie stryjskim” — wygłosił p. mgr. Rzepecka, zaś „Sprawy kobiece” referowała p. prof. Chodwinska, (s.)

WYKRRIE TAJNEJ RZEZNI W STODOLE. Mieszkaniec przedmieścia Lany usłyszał w nocy podejrzany szmer wyszedł na dwór i po przybyciu do stajni stwierdził, że skradziono mu cielną krowę. Zawiadomiona natychmiast policja przybyła na miejsce i idąc śladami, dotarła do stodoły niejakiego Jana Lebkocha. Przy rewizji stodoły znaleziono krowę już zarniętą, ukrytą pod słomą, zaś w piwnicy pod stodołą ukrytego pokątnego rzecznika, Józefa Sametę. Przy wymienionym znaleziono również narzędzia do uboju krowy. Ponieważ w ostatnich czasach dość często zdarzają się kradzieże krow, zachodzi podejrzenie, że działała tu jedna i ta sama szajka, która trudniła się kradzieżką krow i pokątnym ubojem. Właściciele stodoły jak i rzecznika aresztowano. (s)

Z Zaleszczyk

ZMIANA NA STANOWISKU PRZEDZAS BURS POLSKIEJ. Do najruchliwszych Towarzystw polskich należała bursa polska, która w bieżącym roku szkolnym uruchomiła dwie bursy dla uczniów i uczennic szkół powszechnych i gimnazjum. Ograniczenie, że działała tu jedna i ta sama szajka, która trudniła się kradzieżką krow i pokątnym ubojem. Właściciele stodoły jak i rzecznika aresztowano. (s)

Zawalickiewicza.

Z Sambora

OTWARCIE UNIWI. POWSZECH. W niedzielę dokonano otwarcia Uniw. Powszecznego, przy współudziale 80 słuchaczy z Biskowicami.

Otwarcia dokonał dr. T. S. L. W. Pendziej.

Pierwszy referat wygłosił p. Kuczer o historii powstania Biskowic i Sambora, który wzbudził wielkie zainteresowanie u słuchaczy. Wykłady będą odbywać się każdej niedzieli i święta, po południu przez cały okres zimowy do 1. kwietnia. Program został opracowany na okres trzyletni. Uniw. mieści się w budynku miejscowej szkoły.

Z Drohobycza

KRADZIEŻ W RAFINERII „ROMA”. Przed kilkunastu dniami zgłosił na policji w Drohobyczu Walenty Weisgerber, zamieszkały stale we Lwowie

Dwie nowe szkoły w pow. stanisławowskim

W Kościarach Nowych odbyło się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę nowej szkoły. Szkoła ta zostanie zbudowana z funduszy ofiarowanych przez oficerów, podoficerów i żołnierzy pułku piechoty, który w ten sposób pragnie uczcić pamięć poległych w bojach towarzyszy broni. W budynku tym mieścić się będzie

Rozwój spółdzielczości w powiecie żydaczowskim

W Żydaczowie została ostatnio uruchomiona spółdzielnia spożywców. Celem spółdzielni jest zaspokojenie wspól nymi siłami materialnych i kulturalnych potrzeb swoich członków, prowadzenie zakładów gospodarczych, hurtownia kupno, wytwarzanie, sprzedaż i przerabianie artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego. Wy. mieniona spółdzielnia zaczęła ostatnio przeprowadzać skup zbóż od rolników, które następnie przetwarza w młyn nie na makę, prądy i kaszę, po czym odyś ją do oddziałów spółdzielni „Społem” we Lwowie.

Okręgowi Spółdzielni Mleczarskiej w Żydaczowie rozszerzyła zasięg swej działalności na powiat bórceński, gdzie zorganizowano 6 stacji śmietankowych. Obecnie Okr. Spółdzielni Mleczarskiej w Żydaczowie przetwarza dziennie przeciętnie 5.000 litrów mleka; produkcja masła zaś wynosi miesięcznie około 6.000 kg.

W Żurawinie zorganizowana została spółdzielnia „Żurawiński Przemysł Alabastrowy”. Celem spółdzielni tej jest podniesienie dochodowości przedsiębiorstw alabastrowych zrzeszonych członków przez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa dla zbrytu swych wytworów, podniesienie jakości wyrobów alabastrowych żurawińskich oraz podniesienie poziomu kulturalnego członków. Udział członka wynosi 20 złotych.

W Rozdole zorganizowana została spółdzielnia „Chreścijańskie Zjednoczenie Szewców”. Celem spółdzielni jest sprzedawanie członkom surowców, półfabrykatów i narzędzi pomocniczych, przydzielanie członkom do wykonywania dostaw i zamówień, zakupywanie od członków i przyjmowanie do komisyjnej sprzedaży wrobów przez nich wytworzonych.

że w czasie od grudnia ubiegłego roku do listopada b. r. skradziono z nieczynnej rafinerii „Roma” w Drobobyczu około 5000 kg ołowiu, oraz wyrobę metalową łącznej wartości około 5.000 zł. Dochodzenia w toku. (ZZ).

Z Sanoka

SEKRETARZ GMINNY PRZED SĄDEM. Na ławie oskarżonych tuższego Sądu Okr., zasiadając onegdaj Gustaw Włodzimierz Kukiz ze Szczawno, były sekretarz gmin Pionna, Mokre, Wyszczany, Olszawka i Szczawno, któremu akt oskarżenia zarzucał przywłaszczenie ściągniętych i złożonych przez mieszkańców powyższych gromad składkę ognioową i kosztów egzekucyjną na łączną kwotę 2300 zł. w latach od 1932—1935.

Po przeprowadzonej rozprawie Kukiz skazany został na łączną karę więzienia przez 1 rok bez zawieszenia, przy czym na wniosek prokuratora Sąd zarządził natychmiastowe zamknięcie skazanego w tutejszym więzieniu, a to ze względu na możliwość ucieczki. Z powyższym odpowiadał w tymże dniu również i ojciec jego Ludwik za taki przestępstwo i skazany został dwukrotnie na karę więzienia po 6 miesięcy, które to kary darowane mu w całości na mocy amnestii z 1936 r.

ZA ZNIEWAŻENIE SOLITYSA. W gromadzie Rabe kolo Baligodu odbywała się w domu szkolnym za zezwoleniem solitysa Michała Wolkowskiego zabawa tańcowa, która miała zakończyć o godzinie 9tej wie-

czór. Gdy o oznaczonej godzinie zabawy nie zaprestano — nadszedł solitys i wezwał bawiących się do zakończenia tańców i opuszczenia sali. Na wezwanie to wyszedł z grona parobczaków Michał Sienyszcz i począł znieważać obraźliwymi słowami solitysa i buntować obecnych — wskutek czego beznadziejnie solitys opuścił zabawę, która przetrwała się do rana.

Wskutek doniesienia policji, prokurator oskarżył Sienyszczę przed tutejszym Sądem Okręgowym o znieważenie solitysa w czasie urzędowania, a po przeprowadzonej przez sso, Zembato rozprawie skazano krewkiego parobczaka na karę aresztu przez 4 miesiące bez zawieszenia. Oskarżonego bronił adwokat mgr. Kannerówna ze Sanoka, która zapowiedziała apelację od wyroku.

Z Brodów

KURS PRZYPISOBIENIA ROLNICZEGO. Staraniem Wydz. Pow. i Zarządu Pow. Związku Strzeleckiego zorganizowany został w Brodach 4-dniowy kurs dla przodowników zespołów Przypisobienia rolniczego. Na kurs zgłosiło się 40 słuchaczy, rekrutujących się z powód „Orlat” i pierwszego stopnia P. W. Związku Strzeleckiego z terenu powiatu brodzkiego. Otwarcia kursu dokonał w czwartek wice Władysław p. starosta mgr. Grodowski. Kierownictwo kursu objął p. inż. Piętański, ref. rolny Wydziału Pow. w Brodach.

ŻŁOZ OFIAR NA LOTNICWIO NA KONTO P. K. O. Nr. 503.000.

POLSKIE LINIE LOTNICZE „LOT”

Rozkład lotów ważny od 16 XI. 1937 — 26 III. 1938

Codziennie i w niedziele
WARSZAWA—LWÓW

830 1005	o. p.	LWÓW WARSZAWA	p. o.	1505 1330
WARSZAWA — BUCURESTI — ATHINE — LYDDA				
Czas lokalny				
Czwartek — Piątek	o. p.	WARSZAWA LWÓW	p. o.	1315 1140
830 1005	o. p.	LWÓW CERNAUTI	p. o.	1140 1120
1025 1235	o. p.	CERNAUTI BUCURESTI	p. o.	1120 1050
1245 1450	o. p.	BUCURESTI SOFIA	p. o.	855 1440
Piątek	o. p.	SOFIA THESSALONIKI	p. o.	1305 1215
930 1105	o. p.	THESSALONIKI ATHINE	p. o.	1145 930
1125 1255	o. p.	ATHINE RODI x	p. o.	930 1500
1315 1410	o. p.	RODI x LYDDA	p. o.	1500 900
Sobota 900	o.	ATHINE		
1500	o.	RODI x		
x) Lądowanie na Rodi warunkowe.				

Ceny || Kołdry — Materace
fabryczne || Poduszki — Przścierniada
Poszewki — Ręczniki
Wyrob Obrusy — Płótna — Szylony
własny Koce — Kapy — Firanki
ANTONI PIETRUSZEWSKI
Lwów, HALICKA 20. Tel. 213-33
Cenniki na żądanie darmo 1811 Cenniki na żądanie darmo

POSAD POSZUKUJĄ
Ogłoszenia w tej rubryce za miesiąc po 3 grosze za słowo.
DZIEWCZYNA
dwudziestoletnia, zdrowa, chcąca do pracy, szuka miejsca do małej rodziny. Listy do Adm. „Obowiązkowa”. 7965

SOLIDNA PARNIA
z kikutnią praktyką, poszukuje posady do dzieci, ze szczeniem. — Miejsce wolne. Listy do Adm. „Obowiązkowa”. 7974
ZARZĄDZĄ DOMU
lub pielęgnacji chorej osoby, podejmie się wdowa-
niem. — Zgłoszenia do Adm. „Obowiązkowa”. 7975

NAUKA

LEKCI
muzyki, metodą prof. Ł. szczytko, udziela dyplomu nauki muzyki. Ważne! Bardzo przystępne. — Osobno metoda dla dzieci niżej lat 6-10. — Halicka 2011. 7971

WYSTANISZKOWO 7.
Trzypokojowe, komfortowe, słoneczne mieszkanie do wynajęcia. 7993

TRZYPOKOJOWE.
mieszkanie z komfortem do wynajęcia. Potockiego 1, 68. 7994

DWUPOKOJOWE.
mieszkanie z komfortem do wynajęcia. ul. Modrzewskiej czternaście. 7996

SPRZEDAŻ

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupiście i handlowe po 10 groszy.

DEKORACJE WNETRZ
według najnowszych modeli, nietylko tanio, polski — Felich, Sykustka 21. 1782

FORTEPIANY, PIANINA
gwarantowane najtańszej sprzedaży, kupuje, mienia

HANAK
Piłsudskiego 21, l. p. 189

OBRAZY
oryginaly malary polskiej, najtańszej, dogodne warunki, **Salon Obrazów**
Lwów, PIŁSUDSKIEGO 11
telefon 255-86 2796

KUPNO

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupiście i handlowe po 10 groszy.

KUP E
wille pińkoniortowa z ogrodem do własnego użytku, jedna działka. Cena około 90.000 gółwki. Listy Adm. strzeja pod „Gotowa”. 7973

Czytajcie
„Dziennik Polski”
dla każdego

Najnowsze kapelusze męskie, czapki wojskowe, studenckie, cywilne
2550 poleca wytwórnia chrześcijańska
JAN WITTMAN Lwów, Trybunalska 1

MEBLE GIĘTE I BIUROWE
stare i nowe w firmie
A. KONIEWICZ i Syn
Lwów, Batorego 12, tel. 276-00
Kompletna urządzenie biur
Ceny ściśle fabryczne 2558

OGŁOSZENIA

MIESZKANIA

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe przy 3 razach do 10 słów. 25 bezpłatnie.

3 POKOJE
(komfort) Wawerska 14, obok Szkoła Macerzy, do wynajęcia. 7976

ELEGANCKI
pehokomfortowy pokój, do wynajęcia — Lindgo date więd, m. osem. 7979

TRZY POKOJE
kuchnia, komfort, zremontowane, tano Skrzyżowania, 1 piętro. 7980

TRZY POKOJE
kuchnia, komfort, zremontowane, zaraz do wynajęcia. Zulińskiego cztery, parter. 7990

POSZUKUJĘ
mieszkania 1-pokojowego z kuchnią na I lub II piętrze, w starej kamienicy. Listy do Adm. pod „Dobry lokat”. 7981

POSZUKUJĘ
dwa pokoje, kuchnię, łazienkę, okolica Chorzycy, przy ul. Piłsudskiego — od zaraz. Listy Adm. „Dobry lokat”. 7982

POKÓJ
kawalerski od gospodarki do wynajęcia. Kopernika sześćnaście. 7994

POKÓJ
komfortowy, ładny, umiarkowany (bez) koło Politechniki, wygodny, solidny, ciepły, wyciszony. Zgłoszenia telefon 28128. 7970

WYNAJME
pokój skromny, solidny, pani. Listopada 5, m. 8. 7978

5 POKOJOWE
mieszkanie komfortowe, w centrum, do wynajęcia. 20, do wynajęcia. — Telef. 225-27. — 7997

TRZY POKOJE
kuchnia, komfort, zremontowane, tano Skrzyżowania, 1 piętro. 7980

TRZY POKOJE
kuchnia, komfort, zremontowane, zaraz do wynajęcia. Zulińskiego cztery, parter. 7990

POSZUKUJĘ
mieszkania 1-pokojowego z kuchnią na I lub II piętrze, w starej kamienicy. Listy do Adm. pod „Dobry lokat”. 7981

POSZUKUJĘ
dwa pokoje, kuchnię, łazienkę, okolica Chorzycy, przy ul. Piłsudskiego — od zaraz. Listy Adm. „Dobry lokat”. 7982

POKÓJ
kawalerski od gospodarki do wynajęcia. Kopernika sześćnaście. 7994

POKÓJ
komfortowy, ciepły, wygodny, utrzymanie — bez, pnia na stonowiska, karoli, kwi. Żybkiewicza 1, 49. 2-5. 7993

POKÓJ
umeblowany — od klauki schodowej do wynajęcia. — Kępczyńskiego cztery, l. 7992

DWA POKOJE
z kuchnią, pełnokomfortowe, słoneczne, Pełczyńska sześćnaście. 7998

DWA POKOJE
z łazienką i dwa pokoje bez łazienki, oraz garsonka, za jednopokojowa do wynajęcia. Bajki 34. 7996

DWA POKOJE
kuchnia, pełnokomfortowe, Sierpowa dziesięć. Telefon 231-60, 214-80. 7983

NIEREPKUJĄCY
komfortowy pokój luksusowy, urządzone, do wynajęcia. Krasickich sześć, m. sie, dem. 7994

WRONOWSKICH 30.
Dwa pokoje, kuchnia, pełnokomfortowe, zremontowane, zaraz do wynajęcia. 7985

SOBINSKICH CZTERY.
Trzypokojowe, pełnokomfortowe, komfortowe, obszerne, tano. Włodowska tamże. Telefon 258-79. 7991

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”: Lwów, ul. Zimorowicza 15. Telefony red. 262-42, 262-43, Telefon administracji 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ I PRENUMERAT ul. BIEŁOWSKIEGO 1. 3. telefon 240-42. Konto P. K. O. 506.250.

CENNIK OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia w tekście: Na pierwszej stronie 1. 090 W tekście od 2-5 str. 1. 070. W tekście od 6-10 do końca zjazdu redakcyjnego 1. 050. Cała pierwsza strona 1. 100. Cała strona od 2-5 str. 1. 100. Cała strona od 6-10 str. 1. 050. — **Ogłoszenia za tekstem:** Ogłoszenia zwykłe 1. 018. Cała strona 1. 450. Ogłoszenia wśród drobnych 1. 018. **Nekrologi:** od 2-5 na m. Jednoszpalt — 0.062, dwuszpalt — 0.125, dwuszpalt — 0.125, dwuszpalt — 0.125, dwuszpalt — 0.125. Podstawa obliczenia jest 1 m. w jednym łamie; strona w tekście ma 4 łamy za tekstem 6 łamów. — **Komunikaty, notatki, wzmiarki kronikarskie, artykuły o treści handlowej, osobiste** 1. 150 za mm. (strona 4-10 łamów). — Ogłoszenia teletypisowe i fantazyjne o 50% drożej.